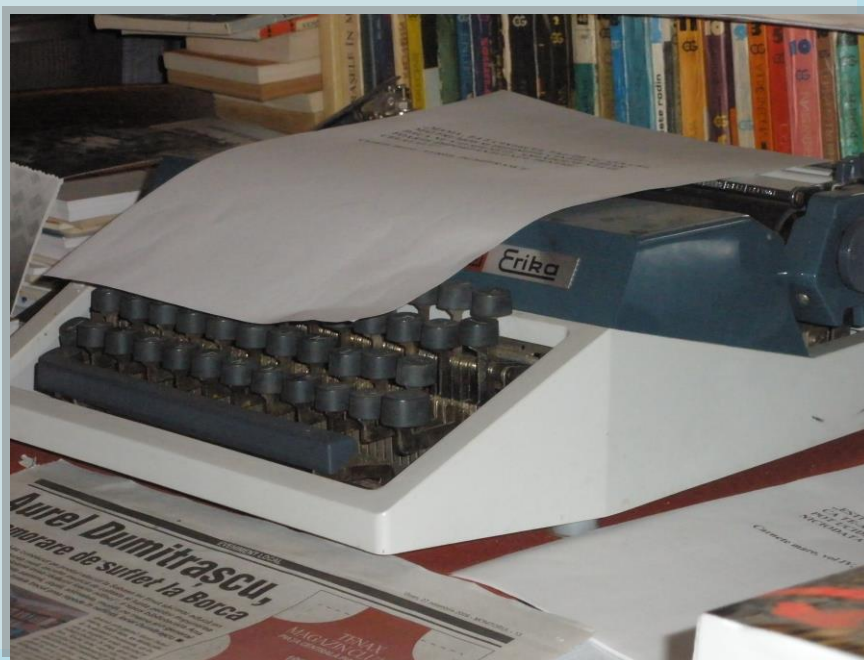

BIBLIOTECĂ DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației „Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE PRIMAVARA, 2025

Din sumar:

- ♦ **EDITORIAL:** *Femeia*
- ♦ **ESEU:** *Bucuria*
- ♦ **EVENIMENT:** *1Aprilie, Ziua Internațională a Păsărilor*
- ♦ **INFO:** *Cyberbullying, un pericol în lumea virtuală*
- ♦ **PSIHLOGIE:** *Sindromul cauzat de lipsa părinților*
- ♦ **NOI, DESPRE NOI:** *Experiența „Teach for All European Conference – 2025”*

ISSN 2601 – 5110

ISSN–L 2601 - 5110

EDITORIAL

Femeia

Femeia a fost dintotdeauna simbolul gingășiei, al iubirii necondiționate și al sacrificiului. De-a lungul istoriei, ea a fost stâlpul familiei, cel care veghează asupra celor dragi, oferind protecție, alinare și sprijin. În multe culturi, femeia este asociată cu figura unui înger păzitor, datorită capacității sale infinite de a dăruia dragoste și de a aduce lumină în viața celor din jur.

Femeia este cea care dă viață, iar din acest motiv, rolul său este unul divin. Mama este primul înger păzitor al fiecărui copil, veghează asupra lui încă din primele clipe de viață și îl învață ce înseamnă iubirea, bunătatea și respectul. Prin brațele ei calde și privirea plină de grijă, copilul simte siguranță și protecție.

Dar iubirea unei femei nu se oprește doar la propriii copii. Ea este cea care își sprijină soțul, își ajută părinții și prietenii, fiind mereu acolo când cineva are nevoie de un sfat, de o vorbă bună sau de un umăr pe care să plângă. Chiar și atunci când este copleșită de probleme, femeia găsește puterea de a zămbi și de a aduce alinare celor din jur.

De la bunica ce spune povești seara, la mama care își veghează copilul bolnav, la soția care își sprijină soțul în momente grele și la prietena care oferă un umăr de sprijin, femeia este, fără îndoială, un înger păzitor în viața fiecăruia dintre noi.

Mihaela Ciubotă, clasa a XI-a C

Irina Gheorghiu, clasa a X-a C

Amprentele unei întâlniri

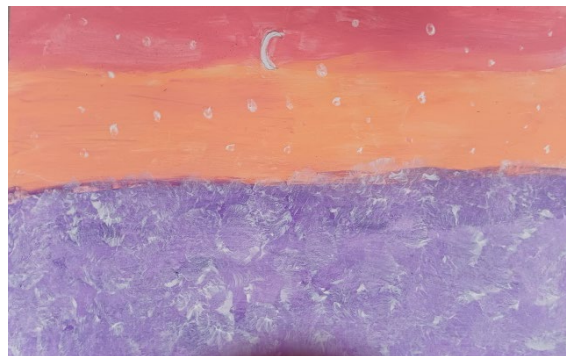
Oamenii intră în viața noastră din diferite motive, uneori pentru a ne ajuta sau pentru a ne înfrumuseța ziua, alteori pentru rămâne ca o lecție. Indiferent de situație, o persoană contribuie mai mult sau mai puțin la schimbarea noastră, deoarece suntem ființe care comunică și ne dorim conformarea cu grupul de cele mai multe ori. Relațiile cu cei din jurul nostru sunt foarte importante pentru că ne influențează enorm alegerile, starea emoțională, adaptarea și determină atașamentul față de persoanele care interacționează cu noi.

Atunci când cunoaștem o persoană nouă, tindem să punem deja etichete (pare timid, pare de treabă, pare deșteaptă). Uneori rămânem cu ele, alteori nu. După ce cunoaștem mai bine persoana respectivă, începem să descoperim diferite lucruri, cum ar fi trăsături specifice lor, bune și rele, pasiuni comune: muzică, filme, jocuri, sporturi, etc. Comunicarea frecventă

duce la cunoașterea reciprocă și dezvoltă încrederea, mai rapid sau mai lent. Fără să vrem, suntem influențați de o persoană care ne este cunoscută, într-o anumită măsură. Depinde de personalitatea noastră, capacitatea de comunicare liberă, dacă persoana pare de încredere, de când cunoaștem persoana, cum ne simțim în jurul acesteia, etc.

Atât persoanele bune, cât și persoanele rele, apar des în viața noastră, aducând fericire dar și influențe negative. Fiecare are un impact semnificativ asupra noastră, asupra obiceiurilor, felului în care vorbim, modului de a petrece timpul, pasiunilor și așa mai departe.

Persoanele bune sunt acelea care ne fac să zâmbim, ne învață să fim mai buni, ne încurajează, ne oferă confort emoțional și ne sprijină în momentele grele. Bunăoară, profesorii și mentorii pe care îi avem. Aceștia ne ajută să ne alegem o carieră prin sfaturi, încurajare, deoarece au puterea de a trezi interesul elevilor. Părinții, persoanele care ne-au dat viață, cele care sunt primele noastre modele, ne transmit cele mai multe obiceiuri, idei, formându-ne. De asemenea, și prietenii contează foarte mult. Cu ei conversăm pe social media, râdem, facem schimb de idei, pasiuni, jocuri, cărți și ne ajută la crearea unor amintiri speciale, care ne marchează pentru mult timp și dau culoare vieții. Acest tip de persoane ne dezvoltă abilitățile sociale, comportamentul, empatia și dragostea față de cei din jurul nostru.

Karina Mareș, clasa a III-a

Persoanele rele sunt inevitabile și este foarte important să le depistăm cât mai rapid. Acestea ne pot influența negativ fără să ne dăm seama și ne pot determina să luăm decizii nepotrivite, obiceiuri toxice, lucruri de care nu vom beneficia deloc. Nu sunt ușor de identificat. Deseori, acestea au puterea de a manipula, controla.

La început par de încredere, însă își arată adevărata față mai târziu. De exemplu, o persoană de acest gen folosește victimizarea. Alt exemplu ar fi o persoană care ne cere constant bunuri. O persoană rea ne cere să îi facem diferite lucruri care nu țin de responsabilitatea noastră, folosind pretextul că „suntem prieteni, colegi, rude”. Un prieten care face constant glume „inofensive” vrea de fapt să ne tragă în jos, mai subtil. Aceste persoane ne afectează stima de sine, ne determină să avem obiceiuri rele și ne fac să simțim că am făcut ceva greșit tot timpul. Critica constantă, controlul, influențele negative și abuzul sunt câteva dintre efectele acestor persoane.

Prin urmare, oamenii au un impact profund, atât pozitiv sau negativ în viața noastră. Trebuie să învățăm să depistăm influențele negative pentru bunăstarea noastră. Cu cât suntem mai precauți, cu atât vom alege mai corect persoanele potrivite.

Teodora Ungureanu, clasa a VII-a A

ESEU

Modestia

Modestia este o calitate care arată respect și bun-simț. Într-o lume în care mulți caută să iasă în evidență și să fie admirați, oamenii modești se remarcă prin simplitate. Ei își cunosc valoarea, dar nu simt nevoia să se laude sau să se compare cu alții.

A fi modest nu înseamnă să te subestimezi, ci să rămâi echilibrat și respectuos. De exemplu, dacă cineva îți laudă munca, poți accepta complimentele cu recunoștință, dar fără să te lauzi exagerat. Modestia arată caracter și respect față de ceilalți, iar oamenii modești sunt apreciați pentru sinceritatea și naturalețea lor.

Într-o lume în care mulți vor să fie mereu în centrul atenției, modestia este o calitate rară, dar valoroasă. Ne ajută să fim mai buni, să respectăm munca celorlalți și să ne bucurăm de succes fără aroganță.

Karina Mares, clasa a III-a

Gabriela Pipirigeanu, clasa a XI-a C

Bucuria pentru mine

*Teodora Patricia Florescu,
clasa a III-a*

Pentru mine, bucuria nu înseamnă lucruri mari sau complicate. O găsesc în momente simple, care îmi aduc liniște și fericire: credința, plimbările în natură, cărțile, timpul petrecut cu cei dragi și prezența animalelor.

Credința îmi dă putere și speranță. Când merg la biserică, simt o liniște profundă, ca și cum toate grijile se risipesc. Rugăciunea mă ajută să-mi pun ordine în gânduri și să privesc viața cu mai multă încredere.

De asemenea, mă simt fericită când mă plimb prin natură. Aerul curat, sunetele păsărilor și frumusețea peisajelor îmi dau o stare de bine. Mă ajută să mă relaxez și să mă deconectez de la problemele zilnice. Fericirea înseamnă și să fiu alături de oamenii dragi. Fie că petrecem timp

împreună acasă sau în aer liber, aceste momente mă încarcă de energie. Simt că am alături persoane care mă înțeleg și mă susțin.

În plus, iubesc animalele. Prezența lor mă face să mă simt mai calmă și mai veselă. Fie că este vorba de un câine jucăuș sau o pisică torcând liniștit, ele aduc în viața mea un sentiment de iubire sinceră.

Așadar, fericirea mea nu depinde de lucruri materiale, ci de acele momente simple care îmi umplu sufletul de pace și bucurie.

Gabriela Pipirigeanu, clasa a XI-a C

Bucuria

Bucuria poate fi găsită în cele mai neașteptate locuri. Pentru unii, ea vine din împlinirea unui vis, din reușita muncii depuse sau din momentele petrecute alături de cei dragi. Pentru alții, bucuria înseamnă lucruri simple: o floare care înflorește, o melodie care trezește amintiri frumoase sau o îmbrățișare caldă.

Un aspect important al bucuriei este că ea nu depinde întotdeauna de lucrurile materiale. De multe ori, cele mai sincere clipe de fericire nu vin din avere sau succes, ci din conexiunile pe care le avem cu oamenii, din iubire, recunoștință și bunătate.

Aceasta se înmulțește atunci când este împărtășită. Un gest de bunătate, un compliment sau o vorbă bună pot aduce zâmbete pe fețele celor din jur și pot transforma o zi obișnuită într-una specială. Bucuria creează legături puternice între oameni, făcându-ne mai apropiați și mai uniți.

De asemenea, bucuria poate fi molipsitoare. Atunci când suntem înconjurați de oameni veseli, avem tendința de a adopta și noi aceeași stare de bine. Astfel, putem contribui la un mediu pozitiv, oferind celor din jur un motiv în plus de a zâmbi.

Bucuria este un dar prețios pe care fiecare dintre noi îl poate găsi în propria viață. Ea nu depinde de circumstanțele exterioare, ci de felul în care alegem să privim lumea. Fie că vine din lucruri mari sau din detalii mărunte, bucuria dă sens existenței noastre și ne ajută să trăim mai frumos. Într-o lume adesea agitată, să nu uităm să ne bucurăm de ceea ce avem și să împărtășim acest sentiment cu cei din jur.

Mihaela Ciubotă, clasa a XI-a C

Ora Pământului

Într-o lume tot mai afectată de poluare și schimbări climatice, protejarea mediului nu mai este doar o alegere, ci o necesitate. Ora Pământului este un eveniment global care ne reamintește cât de important este să fim responsabili față de resursele naturale. În fiecare an, milioane de oameni sting luminile pentru o oră, trimițând un mesaj puternic despre nevoia de a proteja planeta.

Chiar dacă oprirea luminilor pentru 60 de minute nu schimbă drastic situația mediului, acest gest are un impact puternic asupra mentalității oamenilor. Ne amintește că fiecare dintre noi poate contribui la protejarea planetei prin acțiuni mici, dar semnificative.

Și noi, la Borca am participat la această minunată activitate, am adus un omagiu Pământului și i-am cântat cântece precum: „Punctul pe I”, „Acolo-n vale, la izvor”, „Dacii liberi”, „Ciuleandra”, „Amintiri cu haiducii”, „Andrii Popa” și multe altele, dedicate Pământului.

Fiecare copil în acea seară a ținut o lumânare în mână și cu dragoste pentru natură în suflet.

Mihaela Ciubotă, clasa a XI-a C

ANCHETA

FOLCLORUL COPIILOR- O LUME PEA PUȚIN DESCOPERITĂ

Din perioada precreștină, folclorul copiilor era prima grădiniță -în cercurile mari de copii, se făceau inițieri, se descopereau puterile magice ale copilăriei. De la oglindirea chipului de copil în fântâna abia săpată, de la cooptarea universului la dezvoltarea micuțului Făt-Frumos-prin descântece și ritualuri, satul de altădată situa pruncii într-un centru de lume fermecată.

În acest an școlar, în fiecare vineri, am învățat câte ceva despre lumea satului de odinioară. Am avut invitați bunici, am învățat despre semnele de pe cusături, despre obiceiuri. Am fost și noi înapoi, în timp, în urmă cu 150 de ani, ca un fel de Nică al Văii Bistriței.

Folclorul copiilor constituie un gen de sine stătător care însoțește pe copil în toate manifestările, dezvoltându-se de-a lungul secolelor în strânsă legătură cu jocurile lor și cu educația pe care o primeau în familie. Manifestărilor ludice specifice vârstei copilăriei poartă în etnologie denumirea genetică folclor al copiilor. Această specie folclorică cuprinde jocurile și textele aferente care se recită sau se cântă în diverse faze ale desfășurării acțiunii ludice.

Recitativele-numărători, jocurile cu cântec sau cântecele terapeutice fac parte din universul copiilor și sunt în versuri sau în proză ritmată, având un conținut complex de sentimente și surprinzând toate componentele lumii copiilor. Numărătorile sunt folosite atunci când se fac echipe de loc sau când se stabilește cine începe jocul, cine iese primul din joc sau cine trebuie să facă o anumită sarcină. Jocurile cu cântec întretin o atmosferă energică și plină de veselie în mijlocul copiilor, iar cântecele terapeutice alungă răul și durerea, aducând bucurie și bună dispoziție.

Paul Eluard caracterizează poeziile numărători astfel: „Printr-o numărătoare versificată, copilul sare cu picioarele strânse deasupra lumii care i se înfățișează. El jonglează încântător cu vorbele și este vrăjit de puterea lor inventivă. Își ia revanșa, își face singur parte, din plăcerea interzisă de a imagina.”

Numărătorile se îmbogățesc ca o creație colectivă, transmisă oral și din generație în generație, fiind o lume a poeziei fără granițe pentru imaginație. Numărătorile au, adeseori, un aspect hazliu, în care farmecul și gluma slujesc deopotrivă atât versurile, cât și imaginile, rămânând, nu de puține ori, la hotarul dintre înțeleș și neînțeleș.

Folclorul copiilor, prin conținutul și forma lui artistică, îmbogățite de-a lungul secolelor, cultivă simțul estetic și moral al copiilor, îi ține copii pentru mai multă vreme, îi învață lecția socialului.

*Podul de piatră s-a dărâmat
A venit apa și l-a luat*

*Vom face altul pe mal în jos
Altul mai trainic și mai frumos.*

Cireșica vinde mere,
Cireșel vine și cere,
Cireșica nu se-ndură,
Cireșel vine și fură.
Cireșica a-ntrebat:
Câte mere a furat ?

(Copilul la care a ajuns numărătoarea spune un număr de la unu la zece. Se continuă număratul, iar copilul cu numărul zis iese din joc.)

FORMULE MAGICE- CÂNTECE TERAPEUTICE

*Melc, melc codobelc
Scoate coarne bourești
Și te du la baltă,
Și bea apă caldă,
Și te du la Dunăre,
Și bea apă tulbure,
Și te du la mare
Și bea apă tare
Și te urcă pe buștean,
Și mănâncă...leuștean.*

*Cioară, cioară,
De pe moară
Na-ți un dinte de os
Și-mi dă altul mai frumos,
Na-ți un dinte de fier
Și-mi dă altul de oțel.*

*Lună, lună nouă
Rupe pâinea-n două
Și ne dă și nouă,
Ție jumătate
Mie jumătate,
Nouă sănătate.*

*Auraș, păcuraș
Scoate apa din urechi
Că ti-oi da parale vechi
Și ți-oi spăla cofele
Și ți-oi bate dobele.*

Iată și exercițiile de dicție, logopedia de altă dată, de pe când se numeau, atât de sugestiv, *frământări de limbă*:

1. Am o prepeliță pestriță cu paisprezece pui de prepeliță pestriți. E mai pestriță prepelița pestriță decât cei paisprezece pui de prepeliță pestriți, iar mai pestriț decât prepelița cea mai pestriță este prepelițoiul cel pestriț.
2. Am o vâjâitoare care vâjâie ca un avion vâjâitor. Vâjâie tare vâjitoarea, dar mai tare vâjâie avionul vâjâitor.
3. Arhiepiscopul Constantinopolului vrea să se dezarhiepiscopoconstantinopolizeze.
4. Armura arămie a asprului atrid Agamemnon, atarnată asupra altarului atic, atrăgea, așadar atenția armatorilor anatolieni, amici ai anticilor armate arhaice, așteptând atenuarea ațașărilor anarhice ale aprigului Achille.
5. Balaban Bălăbănescu bălbăiește bălbăituri bălbăite pe negândite.
6. Barbu cu barda bradul lovea, bradu-n baltă brusc cădea și pe-o broască o bruia.
7. Bucur și Bucura se bucura ca Bucurel e bucuros în București.
8. Când am zis c-am zis c-om zice, că tu zici c-am zis c-om zice, nici n-am zis c-am zis c-om zice, da tu zici c-am zis c-om zice.
9. Cântecul cântat de cântăreața incantătoare încântă cântărețul încântat de cântarea cântăreței.
10. Căramidarul căramidărește cu căramida căramidarului din căramidărie.
11. Ciubotarul are o ciubotărie unde ciubotărește ciubote și ciuboțele.
12. Cocostărcărel s-a dus la cocostărcărie să se descocostărcărească de cocostărcăria lui.
13. Colo-n vale p-un pietroi stă o codobatură și un codobăturoi, codobăturoiul codobătorește codobatura, codobatura nu poate codobături codobutăroiul.
14. Domnule Dudău, dă-mi două dude din dudul dumitale de dincolo de drum!
15. E pestriță prepelița pestriță, dar mai pestriți sunt puii prepeliței pestrițe.
16. Fata fierarului fierbe fasole fără foc, fiindcă focul face fum.
17. Fița-Fița fofârlița fofârli fofârlifița nu putea să fofârlească pe mierloiul fofârloiul fofârli fofârlifoiul, iar mierloiul fofârloiul fofârli fofârlifoiul nu putea să fofârlească pe mierlița fofârlița fofârli fofârlifița.
18. Florica, fata fostului funcționar, face fasole fiartă fără foc fiindcă focul face fum.
19. Fofiță fondofirliță, forofifo – fenderliță și fifoi fondofirloi, forofifo – fenderloi
20. Fuflendăreasa a plecat să se fuflendărească cu fuflendăroiul, dar fuflendăroiul nu știa să se fuflendărească cu fuflendăreasa.
21. Găina ouă, Nouă ouă, Nouă ouă nouă. (*de trei ori*)
22. Nu-i greu a zice titiridva tidva, da-i greu a destitiridvi titiridvitura titiridvei tidvei.
23. O barză brează face zarvă pe-o varză.
24. O mierliță fuflendiță fuflendi-fuflendăriță nu poate să fuflendească fuflendi-fluflendăreasă pe mierloiul fuflendoiul fuflendifluflendăroiul. Dar mierloiul fuflendoiul fuflendi-fluflendăroiul poate ca să fuflendească fuflendi-fluflendăreasă pe mierlița fuflendița fuflendi-fuflendăriță.
25. O sapă lată, două sape late, șapte sape late și încă alte sape late și alte șapte sape late.
26. Papucarul papucărește papucii nepapucăriți ai papucăresei, dar papucăreasa nu poate papucării papuci nepapucăriți ai papucarului care papucărește papuci nepapucăriți.

27. Paraskavedekatriafobia e mai rea decât hipopotomonstrosecvipedaliofobia, dar mai ușoară decât venustrofobia, ablutofobia sau chiar logizomecanofobia. [Hipopotomonstrosecvipedaliofobia: este o fobie formată din 32 de litere care semnifică teama unui individ de cuvintele lungi.]
28. Pe cap un capac, pe capac un ac.
29. Piropopircănița se piropopircănea într-o piropopircărie pentru un piropopircănel.
30. Rică nu știa să zică: râu, rățușcă, rămurică, dar de când băiatu-nvață poezia despre rață, Rica știe-acum să zică: râu, rățușcă, rămurică.
31. Șapte sape late, Sapă-n sus hârtoape, Peste șapte sate, Și-alte șapte sape, Peste șapte sate.
32. Șase sași cosași cosesc șase saci săsești, Șase sași în șase saci!
33. Șase sași în șase saci sașii soseau pe o șosea în șase saci.
34. Șapte șine și șapte șerpi șerpuiesc șerpuitor spre șesuri.
35. Șarpele, șerpoaica și șerpișorul șerpuiesc șerpuitor spre eleșteu.
36. Stanca stă-n castan ca Stan.
37. Știu că știi că știuca-i știucă, Dar mai știu că știuca-i pește, Și că știuca se mănancă, Și că știuca se prăjește.
38. Tot ce-am zis și-am zis c-oi zice, Dar de zis eu n-am mai zis, Nici n-am zis, nici n-oi mai zice, C-am să zic ce-am zis c-oi zice.
39. Unui tâmplar i s-a întâmplat o întâmplare întâmplătoare în strada Tâmplăriei pe când tâmplărea în tâmplărie și a lovit din întâmplare tâmplăreasa-n tâmplă.
40. Unui tâmplar i s-a-ntâmplat o întâmplare. Alt tâmplar, auzind de întâmplarea tâmplarului de la tâmplărie a venit și s-a lovit cu tâmpla de tâmplăria tâmplarului cu întâmplarea.
41. Xenia xeroxase axa maximelor axiome.

În concluzie, un opțional, are o răsplată în pregătirea unei generații care să ne înțeleagă bătrânețile, să ducă mai departe o sămânță de românism.

Cristina Petrea-profesor și oleacă etnolog

BIBLIOGRAFIE:

Din folcorul copiilor. [on-line] : [accesat la data de 26 mai 20225]. Disponibil pe Internet la adresa <http://www.estcomp.ro/~cfg/neagurhym.html>

Zăpada Mieilor

În fiecare primăvară, natura își urmează propriul curs, oferindu-ne surprize neașteptate. Un astfel de fenomen este Zăpada Mieilor, o ninsoare neașteptată care apare în lunile martie sau aprilie, exact când oamenii cred că iarna s-a încheiat.

În tradiția populară românească, acest fenomen este văzut ca un „ultim răsuflu” al iernii înainte ca primăvara să își întindă pe deplin în drepturi. Se spune că, dacă după această ninsoare vremea devine caldă, urmează o vară roditoare. În schimb, dacă frigul persistă, verile pot fi secetoase.

*Karina Mareș, clasa
a III-a*

În partea de sud a Transilvaniei se spune, după tradiție, că neaua căzută pe pământ ar fi stropii de lapte care se preling de la boturile mieilor din cer când ei sug, în Moldova se crede că fulgii de zăpadă sunt scamele de lână din fuiorul Maicii Domnului, care îi pregătește lui Iisus veșmintele împărătești pentru Înălțare. În Oltenia și Teleorman acest subțire omăt, reprezintă lacrimile Maicii sau ale îngerilor pentru suferința pe care Mântuitorul o îndură, în unele sate se spune că poate fi făina ce se cerne în rai pentru preparatele de Paște. În Valea Ialomiței acești fulgi ar proveni din petalele florilor care se scutură prin livezile Raiului, sau din pulberea de pe aripile fluturilor, care zboară prin grădinile cerului.

În anumite ținuturi ale țării, Zăpada Mieilor este mai tămăduitoare decât agheasma, oamenii o strâng în ulcioare noi pentru vindecarea bolilor, fetele tinere se spală cu acea apă ca să aibă părul lucios și pielea albă, pentru a fi frumoase peste an.

Zăpada mieilor este o dovadă că natura nu urmează un calendar fix, ci își schimbă ritmul în mod imprevizibil. Acest fenomen ne amintește că primăvara nu vine peste noapte, ci treptat, într-un dans echilibrat între anotimpuri.

Bibliografie: Voronca- Niculiță, E .- *Datinile și obiceiurile*.

Mihaela Ciubotă, clasa a XI-a C

SĂPTĂMÂNA MARE

Irina Gheorghiu, clasa a X-a C

Săptămâna Mare: Tradiții și Practici Populare

Săptămâna Mare, ca parte integrantă a Postului Paștelui, este marcată de practici și credințe profunde, strâns legate de cultul strămoșilor și de simbolistica sacră. Cele două săptămâni mari din post sunt recunoscute datorită importanței lor spirituale, având fiecare zi dedicată unor ritualuri cu valoare ceremonială.

În prima săptămână a postului, în mod special, se remarcă o serie de obiceiuri și credințe legate de simboluri străvechi. Unul dintre cele mai importante credințe este legătura strânsă dintre oameni și strămoși, iar în comunitățile arhaice se consideră că aceștia

îmbrăcau formele unor animale. În acest context, activitățile cotidiene din Săptămâna Mare erau strâns legate de obiceiuri menite să protejeze și să asigure prosperitatea.

Din punct de vedere alimentar, în multe sate din Botoșani, oamenii respectau un regim strict de post uscat. Elena Niculiță-Voronca descria obiceiul de a consuma doar azime, mălai sau pere uscate, iar mesele erau săracăcioase, în special pentru cei bătrâni, care mâncau o singură dată pe zi, după apusul soarelui. În Bucovina, tradițiile se mențineau, iar mâncarea principală consta în pâine uscată, bureți, hrean sau moare.

Un alt obicei important al acestei perioade era interdicția de a face leșie sau de a umple borșul, deoarece încălcarea acestor reguli ar fi dus la „leșia la suflete”. De asemenea, Săptămâna Mare era considerată o perioadă favorabilă pentru vânzare, mai bună decât orice altă perioadă a anului.

Luni - Spolocane: O zi plină de ritualuri

Prima zi a Săptămânii Mari, cunoscută sub diverse denumiri precum Spolocania sau Lunea Curată, era marcată de practici ritualice. În această zi, se consuma moare de curechi cu hrean și azimă, iar gospodinele aveau obiceiul de a spăla toată vesela și chiar cheile sau ușile casei pentru a le curăța spiritual. Această curățenie simboliza pregătirea pentru post și purificarea sufletului. De asemenea, se consuma apă din vasele spălate, crezându-se că aceasta avea puteri curative pentru animale, mai ales pentru vitelor bolnave.

În multe sate, dar mai ales în Moldova, ziua de Spolocane era asociată cu un ritual străvechi legat de câini. Aceștia erau dați în „tărbacă” pentru a alunga lupii, simbolizând plecarea iernii și venirea primăverii. Acesta era un obicei magic, practicat de bărbați, care legau câinii într-o frânghie și îi rostogoleau simbolic, pentru a marca începutul unui ciclu de prosperitate și belșug.

În unele zone ale țării, acest ritual era completat de obiceiul de a ține post negru, iar oamenii se legănau, crezând că această practică le va aduce sănătate și protecție pentru tot restul anului. Bibliografie : Voronca- Niculiță, E. – Datinile și obiceiurile...

Maria-Iasmina Florescu, clasa a IX-a C

Fabricarea săpunului de casă

Înainte ca rafturile magazinelor să fie pline de geluri și săpunuri parfumate, oamenii își făceau singuri săpunul, acasă. Curat, simplu și eficient. Am vorbit cu doamna Gavrileanu Olga, în vârstă de 77 de ani dintr-un sat din comuna Broșteni, Suceava, care încă mai știe cum se făcea săpunul „adevărat”.

„Făceam săpun pentru tot anul”

„Adunam grăsimea de porc după tăiere și o păstram la rece. Când aveam destulă, o topeam și o strecuram. Apoi venea partea serioasă: se amesteca grăsimea cu leșie — un fel de apă tare, făcută din cenușă de lemn fiartă. Amestecul fierbea ore bune, într-un cazan mare, afară, pe foc de lemne”, povestește doamna Olga.

„Amestecam întruna cu o lingură de lemn lungă. Când începea să se îngroașe, puneam și ierburi sau uleiuri, dacă aveam. Uneori puneam mentă sau pelin. După ce se răcea, tăiam săpunul în bucăți și-l lăsam să se usuce câteva săptămâni.”

Săpunul de casă era folosit la spălat haine, la duș, ba chiar și la rufe groase sau covoare. „Nu făcea spumă ca cele din magazin, dar curăța mai bine ca orice. Și nu ne irita pielea.”

Azi, puțini mai știu rețeta exactă. „Tinerii nu mai fac, dar eu mai pregătesc câte un cazan, de poftă, că-i păcat să se piardă obiceiul”, spune doamna Olga.

Simona Scutaru, clasa a IX-a A

MĂRȚIȘOR

Dăruirea unui mărțișor de 1 Martie este unul dintre cele mai frumoase obiceiuri prin care celebrăm sosirea primăverii, de care nu numai românii se bucură, acesta fiind păstrat și conservat în tot spațiul balcanic.

Denumirea populară a lunii martie este „Mărțișor” și este de origine latină - „Martius” fiind prima lună a Anului Nou din timpul Imperiului Roman, care a fost numită după Marte, zeul renașterii naturii. Existența acestui obicei este atestată încă de pe vremea geto-dacilor, care confecționau coliere din pietre albe și roșii pentru a le purta în prima zi de primăvară.

Pe lângă semnificația calendaristică, mărțișorul se oferea în dar și pentru asigurarea sănătății, a belșugului și păstrarea frumuseții de-a lungul anului. Conform anumitor surse etnografice, șnururile răsucite și colorate reprezentau „funia anului” care împletea anotimpurilor de bază la romani, iarna și vara. În această lună încep și zilele Babelor (sau ale Dochiei), mărțișorul avea o formă specifică, tradiție îmbogățită de multe legende ce ilustrează lupta dintre iarnă și primăvară. Într-una dintre legende, pentru a o răpune pe Dochia, Martie împrumută câteva zile friguroase de la fratele său Februarie, iar zilele friguroase din luna martie ar reprezenta zilele pe care acesta refuză să i le mai înapoieze.

Simbol ancestral, mărțișorul, se oferă astăzi, în prima zi de primăvară, de obicei, doamnelor și domnișoarelor, urmând să fie purtat în piept până pe 9 martie, sau chiar pe parcursul întregii luni (în regiunea Moldovei).

În zona Zeletinului, mărțișorul avea aceeași formă ca în Republica Moldova, un romb împărțit în două de culorile alb și roșu, făcut de mamă pentru copii și bărbat, se purta până la 1 aprilie, apoi se punea în zarzăr. Mama mea, Cecilia Postovaru, făcea în loc de canafă două frunze de trifoi croșetate din mătase sau doi cilindri din pană de gâscă tăiată la 5 milimetri, învelită apoi cu ață roșie și albă. Nu apare decât mai târziu figurina de metal înfățișând coșarul, trifoiul sau gărgărița, ghiocelul.

Semnificația de astăzi ar fi aceea că șnurul roșu simbolizează dragostea pentru tot ce e frumos, iar cel alb curățenia sufletească și fericirea.

Sunt anumite zone din țara noastră în care fetele dăruiesc măștișoare băieților, precum în Moldova-Neamț și în Bucovina, unde această practică se repetă în fiecare an. În Moldova se obișnuiește ca toți băieții care au primit măștișor de 1 Martie, să îl ofere și ei, la rândul lor, fetelor de 8 Martie. Perioada de purtare a măștișorului variază, în funcție de zonă. În ultima zi din luna martie, acesta este prins de ramurile unui pom fructifer înflorit, pentru a aduce prosperitate și pentru îndeplinirea unei dorințe.

Tradiția de Măștișor în alte țări

În țări precum Republica Moldova, Bulgaria, Macedonia de Nord, Albania, există aceeași tradiție străveche, care are ca element comun Măștișorul, asociată zilei de 1 Martie.

În Republica Moldova măștișoarele erau confecționate în ajun de 1 Martie și erau purtate la gât sau la încheietura mâinii. Ele asigură buna trecere a pragului iernii și încheierea zilelor Babei Dochii (9 martie). În prezent, practicile culturale sunt aproape identice cu cele ale noastre, măștișorul se prinde în piept, pe partea stângă și este purtat până la sfârșitul

lunii când se agață pe ramura unui pom înflorit.

Ca și la noi, în Bulgaria, ziua de 1 Martie este asociată cu legenda unui personaj mitologic, care aduce sfârșitul iernii și începutul primăverii, sub numele de Baba Marta (asemănătoare cu Baba Dochia din mitologia românească). Măștișorul sau Martenița (la bulgari) are o semnificație asemănătoare, sărbătoarea deschizătoare de anotimp prefațând o perioadă favorabilă.

Măștișorul și Patrimoniul UNESCO

Din anul 2017, Măștișorul a fost înscris de Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) în Lista Patrimoniului Cultural Imaterial. Pe lângă semnificația sa festivă și protectoare la pragul dintre anotimpuri, Măștișorul are și o funcție de recunoaștere a unei culturi din spațiul sud-est european (balcanic) de care aparținem. Așadar, practicile culturale asociate zilei de 1 Martie au o valoare comună pentru Republica Moldova, Bulgaria și Macedonia și pentru alte popoare din zona Balcanilor.

Măștișorul este o tradiție veche care marchează prima lună a Anului Nou. Această tradiție a fost cercetată de etnologi și a fost atestată încă de pe vremea geto-dacilor, care confecționau coliere din pietre albe și roșii pentru a le purta în prima zi de primăvară. Legenda spune că pentru a o răpune pe Dochia, Martie împrumută câteva zile friguroase de la fratele său Februarie. Această tradiție este prezentă și în țări precum Bulgaria, Republica Moldova, Macedonia de Nord, unde este asociată cu Baba Marta. Măștișorul sau Martenița (la bulgari) prevestește o perioadă favorabilă.

La Antoaneta Olteanu, mărtişorul are valenţe excepţionale. Prevestire de timp: Martie vânturos – mai frumos (CS, 1918, p. 8). ♦ Dacă martie-i cu rouă, după Paşti mult plouă (CS, 1918, p. 8). ♦ Martie răcoros nu aduce an mănos (CRP, 1944, p. 18). ♦ Cu cât mai uscat va fi martie, cu atât mai umed va fi aprilie (CRP, 1944, p. 18). ♦ Roua din martie se face ploaie în aprilie (CRP, 1944, p. 18). ♦ Tunete în martie arată an mănos (CRP, 1944, p. 18). ♦ Vântul de martie e vânt tânăr, cu furtuni, vânt iute, vânt ce arată primăvara (Niculiţă-Voronca, I, p. 289). ♦ Dacă cântă cucul în luna lui mart, pe la început, are să fie anul mănos (Gorovei, 1995, p. 130). ♦ Dacă fulgeră şi tună în luna lui marte, atunci va fi anul fructuos (Mangiuca, 1883, p. 12). ♦ Dacă în Mărtişor nu poţi semăna ovăzul de ploi multe, atunci nici toamna nu vei putea semăna grâul de ploi multe (Gherman-5, p. 137). ♦ Mărtişor zbicit – primăvară frumoasă (Gherman-5, p. 137).

1 martie

Baba Dochia, Baba Marta (cap de primăvară); Mărtişorul; Intrarea în zilele Babei Cuv. Eudochia; Cuv. Domnina; Sf. Mc. Antonia; Sf. Marcel şi Anton.

Calendaristic, astronomic şi tradiţional luna de început de primăvară reprezintă momentul propice când se pot realiza previziuni ale anului agricol care vine, cu deosebire asupra lunilor semnificative în calendarul muncilor câmpului sau ale realizării diferitelor cereale. Funcţia oraculară se extindea adesea şi asupra oamenilor, care, prin alegerea uneia din cele şapte-douăsprezece zile ale Babelor, puteau să-şi afle caracterul (al lor sau al ursitelor). Se supunea şi ea interdicţiilor în muncă, pentru ca „frigul de primăvară să nu facă pagubă în câmpuri“. Zilele

Babelor sunt, de regulă, şapte. Douăsprezece zile reprezenta un echivalent al celor douăsprezece luni ale anului, fapt ce conferea funcţiei oraculare o mai mare greutate. Cifra 12 îşi confirmă valoarea magică prin cele două cupluri de şase zile (şase friguroase, şase călduroase), care marchează o ieşire gradată, rituală, din iarnă, şi instituirea treptată a primăverii. Semnificativ este că perioada în discuţie nu era obligatoriu declanşată de ziua de 1 martie, ci oscila în jurul ei: dacă zilele cădeau înainte de 1 martie, primăvara era bună; dacă pica în ziua ei, oamenii întârziiau cu aratul etc.

Faptul că vorbim de un început de an, acum, agricol, în vechime, chiar calendaristic, şi că ne confruntăm cu o perioadă încărcată de sacralitate negativă, în care se dezlănţuie energii nefaste (de care, în mare parte, e răspunzător soarele periculos al primăverii – să nu uităm că de la Dragobete fetele începeau să se spele pe faţă cu apă provenită din zăpadă topită, pentru a-şi feri obrazul de razele dăunătoare ale soarelui de primăvară) ne face să înţelegem şi obiceiul purtatului mărtişorului – care avea în vedere persoanele sensibile (copiii, tinerele fete) – pentru a contracara funcţia distructivă soarelui alb (materializat de bănuţul de argint), orbitor şi rece (să nu uităm că mărtişorul se punea în dimineaţa zilei de 1 martie, până nu răsări soarele). Amuleta era constituită de cele două fire împletite, înnodate, alb şi roşu (sau alb şi negru), ce semnificau lupta vieţii asupra morţii, a sănătăţii împotriva bolii. Faptul că mărtişorul era aruncat sau purtat odată cu venirea berzelor, care trebuia să ia „negreţile“ (oxidarea produsă de soare) şi să aducă „albeaţa“ sănătoasă a obrazului vine să confirme această valenţă. În lipsa aruncării, schimbul se putea realiza prin agăţarea mărtişorului într-un pom înflorit sau pe un trandafir, pentru a acţiona principiile magiei simpatetice.

Interesante sunt şi explicaţiile prezenţei personajului Dochia, care, în tradiţiile populare, dezvoltă motive variate, conturând o personalitate complexă. De cele mai multe ori reprezentantă Anului Vechi, care este învinsă şi, mai apoi, înlocuită, în urma unei competiţii dificile, echivalentă unui sever ritual de iniţiere, de mult mai tânăra, plină de vitalitate, noră sau fată

vitregă, (Baba) Dochia poate fi considerată divinitate supremă arhaică, stăpânitoare a elementelor naturii (nu e întâmplătoare prezența, în aceleași mituri, a personajelor ce întrupează cele douăsprezece luni ale anului sau a lui Dumnezeu, aflate oarecum într-o competiție inegală cu bătrâna ursuză), lucru subliniat de numeroase credințe, care instituie interdicții severe în ziua ei, spre a evita tulburările meteorologice. De partea cealaltă, numeroase credințe o prezintă ca o victimă, adeseori inocentă, o bătrână (creștină) cuviincioasă, un adevărat spirit protector, pastoral sau agricol, a cărui pierdere este resimțită cu durere de către oameni. În sprijinul afirmației de mai sus, și anume că Dochia este o entitate demonică, pot fi aduse ca exemplu tradițiile în care ea este asimilată Mumei-Pădurii, speriată și veșnic înghețată, care hălăduiește nevăzută prin munți.

Cuv. Evdochia. Pre vremea lui Traian împăratul trăia în cetatea ce se numește Illiopolis, care este în Siria cea dinlăuntru, o fecioară anume Evdochia, cu neamul și cu credința samarineană, slujitoare a diavolului, care era atât de frumoasă și cu chip frumos, încât nu putea nici un zugrav să-i zugrăvească frumusețea ei deplin, cu care înșelând pre mulți, ca cu un laț, îi vâna, și la pierzare prin frumusețe îi atrăgea, aducând bogățiile țărilor lor întru ale sale vistierii nedrepte... Păstorul bunătăților spre care nădăjduiesc dreptii a chemat pre acea deznădăjduită samarineancă către a sa nădejde, iar pre diavolul l-a lăsat în deșert, și a făcut ca aceea care se tăvălea oarecând ca un dobitoc în noroi, s-a făcut o mieluşea fără întinăciune. Groapa cea de noroi s-a făcut un izvor limpede și vecinic...

... Evdochia a chemat pre una din slugile sale cele mai de cinste ale casei sale și i-a poruncit să meargă îndată la Cuv. Evdochia biserica creștină și să cheme de acolo pre preot; venind preotul, i-a spus: „Rogu-te pre tine, stăpâne, șezi puțin și spune-mi cele despre credința voastră, căci voiesc și eu să fiu creștină“ (Viețile sfinților, VII, pp. 1-2, 4, 15-16).

Cuv. Domnina. Aceasta s-a născut din părinți binecredincioși și bogați, dăruindu-se pe sine lui Dumnezeu din tinerețe, în pustnicie și în celelalte grele pătămări ale trupului petrecea. Acestea petrecând ea ziua și noaptea, la preaiubitul său mire Hristos s-a suit prin faptele ei, cele lui Dumnezeu plăcute (Proloagele, VII, p. 4).

Sf. Mc. Antonia. Sfânta muceniță Antonina a pătimit pentru Hristos în cetatea Vitiniilor, pe vremea împărăției lui Dioclețian și Maximian, care în munci a fost păzităde îngeri și s-a sfârșit fiind aruncată în iezerul Nicheii, într-un sac (Viețile sfinților, VII, p. 83).

Sf. Marcel și Anton. Sfinții mucenici Marcel și Anton s-au sfârșit prin foc pentru Hristos (Viețile sfinților, VII, p. 83).

Tradiții: Dochia o serbează ca pe o martiră, care se roagă lui Dumnezeu neîncetat, pentru a aduce mai curând timpul călduros pe pământ (Speranția, III, f. 214). ♦ Baba Dochia este cap de primăvară (Mangiuca, 1882, p. 13). ♦ Baba Dochia, întâia zi a Babelor, se ține spre a fi apărați de furtuni și ca frigul de primăvară să nu facă pagubă în câmpuri (Candrea, 1928, p. 125).

Baba Dochia sau Baba Marta ține de regulă nouă sau douăsprezece zile. Dacă cele douăsprezece zile ale Babei Dochia cad înainte de ziua ei, atunci se zice că primăvara e bună, oamenii pot ara și semăna devreme, iar dacă pică după ziua ei, atunci primăvara e urâtă și oamenii întârzie cu aratul. Zilele care trec peste numărul doisprezece se numesc Zile împrumutate; ele se numesc: prima zi, a sturzului, a doua zi, a mierlei, a treia, a cocostârcului, a patra, a ciocârliei, a cincea, a cucului, a șasea, a rândunelelor etc., iar cea de pe urmă omătul, turțurii sau ziua mieilor, și aceasta din cauză că aceste zile prevestesc reîntoarcerea în țară a păsărilor pribegite de cu toamnă și epoca nașterii mieilor (Marian, 1994, I, p. 309). ♦ Baba Dochia are douăsprezece cojoace, șase rele (șase zile friguroase) și șase bune (șase zile

frumoase). Dacă ninge în aceste zile, se spune că baba își scutură cojoacele. Se mai numește și Baba Marta, cea cu nouă cojoace. Leapădă zilnic câte unul; de la 9 martie, când l-a lepădat pe ultimul, începe și vremea a se încălzi (Fochi, pp. 24-25). ♦ Zilele Babelor încep cu 1 martie, cu Dochia, și se gată la Sfinți, țin însăși douăsprezece sau chiar paisprezece zile. În Hațeg mai cred că zilele Babelor încep deodată cu prinderea postului de Paști și țin nouă zile, iar ziua a zecea e ziua Babei Dochii. În județul Sibiu e credința că, din cele șase zile, trei pică în Făuroaie la sfârșit și trei pică la începutul lui Mărțișor; în alte părți spun că din cele nouă Babe trei sunt în Făurar, trei în Mărțișor și trei în April (Gherman-1, Zilele Babelor, pp. 20-21). ♦ În legendele poporului întâlnim, după numărul zilelor, trei, șase, șapte, opt, nouă sau douăsprezece babe de acestea, pe care poporul în unele părți le și numește. Iată câteva numiri în ordinea în care vin și zilele: Dochia, Todora și Todosia; sau: Dochia, Lunica (luni), Mărțica (marți), Mărcurana (miercuri), Joiana (joi), Virita, Sitița, Dominica (duminică). Alte numiri sunt: Dochia, Barbura, Sava, Ileana, Cosânzeana, Măriuța, Salomnie, Nie și Aftinie, sau: Dochia, Sofia, Sâia, Lina, Rebi, Lucia, Frăsina, Cătălina și Jofica. În toate părțile locuite de români se crede că dintre babe cea mai mare, căpetenia tuturor și în același timp cea mai urâtă și cea mai uricioasă e Dochia (care în Basarabia și în unele părți ale Munteniei e numită Baba Marta). ♦ Baba Dochia, umblând cu oile prin pădure, torcea lână din furcă și, găsind o pară, i-a făcut bortă, legând-o cu un fir de ață. Asta a fost la 1 martie și de atunci s-a lățit obiceiul (Fochi, p. 202). ♦ Este datină ca părinții să lege la 1 martie copiilor săi câte o monedă de argint ori de aur la gât sau la mână. Moneda aceasta, care e de regulă atârnată de o cordea roșie sau de un găitan compus din două fire răsucite de mătase albă și roșie, sau dintr-un fir de arnici roșu și unul din bumbac alb, se numește mărțișor, mărțișuș, marț. Scopul legării sau punerii mărțișorului la gâtul sau la mâinile copiilor este de a avea noroc în decursul anului, să fie sănătoși și curați ca argintul cu venirea primăverii și peste vară să nu-i apuce și scuturi frigurile. Punerea sau legarea mărțișorului se întâmplă de regulă la 1 martie dis-de-dimineată, până nu răsare soarele. Unii copii poartă mărțișorul douăsprezece zile la gât, iar după aceea îl leagă de ramura unui pom tânăr. Și dacă în acel an pomului îi merge bine, se crede că și copilului îi va merge bine în viață. Alții îl țin până ce văd primul pom înflorit, și atunci îl lasă pe rămurelele aceluia pom, anume ca să fie sănătoși și frumoși ca florile pomului respectiv. Alții îl poartă până când sosesc berzele, iar atunci îl aruncă după ele, zicând: „Na-ți negrețele/ și dă-mi albețele!” (Marian, 1994, I, pp. 312-313). ♦ Dochia păzește oile lui Dumnezeu la munte, îmbrăcată cu douăsprezece cojoace (Speranția, VIII, f. 100 v). ♦ Dochia era foarte bună, făcea mult bine – dădea brânză, lapte, lână la cei nevoiași (Speranția, VII, f. 142 v). ♦ Dochia a fost o babă bătrână și bună de Dumnezeu și când au vrut s-o prindă păgânii, ea s-a rugat Sf. Spiridon și, cu ajutorul lui Dumnezeu, ea împreună cu turma de oi s-a prefăcut în stânci de piatră și astfel a scăpat de păgâni (Speranția, VIII, f. 77). ♦ Dochia a plecat cu oile să facă stână fără voia lui Dumnezeu (Speranția, VI, f. 114 v). ♦ Dochia s-a pus rămășag cu Martie că nu are frică de el, și-a luat douăsprezece cojoace, dar Martie pe toate le-a rupt, și-a rupt-o și pe dânsa, de curge amu apă din ea (Niculiță-Voronca, II, p. 109). ♦ Dochia a fost o femeie care a avut nouă capre și, isprăvind nutrețul, a plecat cu ele la munte, cu scop că Marț (martie) e mai prost, nu-i pasă de timpul lui. Marț, ca să-i răzbune, s-a împrumutat de la Faur cu nouă zile și s-a pus pe ploi, pe ninsoare etc. (Speranția, IV, f. 177). ♦ Zice că Dochia a fost o fată foarte frumoasă și arătoasă. Murindu-i părinții pe când era mică, o luă și o ținea moșul său de suflet. Iar moșul său era un om foarte bogat; avea de toate câte le căutai și pe deasupra mai avea încă și o

turmă de oi. Dochia n-avea alta de lucru, ci de-a căuta de turma cea de oi a moșului său. De aceea și păștea ea oile și le păzea ca și ochii din cap. Într-un an, cum se apropie luna lui mart, își luă Dochia, ca în toți anii, oile, și se duse cu dânsule la munte, ca să le pască. Dar, fiind de astădată foarte frig, se îmbracă mai întâi în douăsprezece cojoace, și apoi se porni cu oile la păscătoare. Iată însă că, mergând ea cale mai îndelungată, a început de la 1 marte a se face vreme frumoasă și a se încălzi. Văzând Dochia că se încălzește și, făcându-se din zi în zi tot mai cald și neputând a duce toate cojoacele în spate, a început a le lepăda și așa lepăda ea în fiecare zi câte un cojoc, până ce rămase dezbrăcată. Dar n-a apucat ea bine a lepăda pe al doisprezecelea cojoc, și începu iarăși a se face frig. Dochia, fiindcă apucase a merge o bucată bună de loc și a se depărta hăt binișor de cojoacele aruncate, nu avu acum cu ce se îmbrăca. Gerul devenind din ce în ce mai cumplit, de aceea ea îngheță, dimpreună cu toată turma (Marian, 1994, I, p. 282). ♦ Dochia aceasta a fost o femeie bătrână; ea trăia cu un oarecare Cristian, cioban de oi și de capre. Bătrâna avea o fată de suflet și, fiindcă nu-i era pe plac, într-o zi, când era gata să plece la biserică, ce se gândi ea ca să găsească un nod în papură, spuse fetii să-i spele două lânii albe până le-o face negre și două lânii negre, până le-o face albe. Mai luă și două căpețe (oca) de grâu și-l vârsă prin casă risipit, spunându-i fetei să-l adune bob cu bob, tot grâul, până se întoarce ea de la biserică. Fata, rămânând singură, se gândi, îngrijată, că cum să spele ea lânile, ca pe cele albe să le facă negre și pe cele negre să le facă albe, și cum să adune atât grâu risipit de tirana bătrână? Alt mijloc nu găsi cu înlesnire decât să alerge la o moașă a sa vecină. Aceasta-i spuse să pună în scrobeală albă lânile cele negre și pe cele albe în calaican negru, astfel cele două lânii albe vor deveni negre și cele negre vor deveni albe; iar cât privește adunarea boabelor de grâu, să cheme paserile cerului ca să le adune. Așa și făcu fata. Când veni bătrâna, găsi lucrurile îndeplinite, iar pe prispa casei găsi o rămurică verde de iederă și de tămâioară. I se aprinse în suflet dor de munte și de verdeață. Și a luat nouă cojoace pe ea și a plecat cu Cristian cu turma să suie la munte; pe drum însă s-a pus pe fulguit de zăpadă, așa că bătrâna, cu toate cele nouă cojoace, când a ajuns în munte cu Cristian cu tot a înghețat de frig, prefăcându-se în stâncă (Speranția, I, f. 214 v). ♦ Dochia era o babă bătrână, și avea un copil, numit Dragobete Iovan. Însurându-l, i-a dat nevastă... (Fochi, p. 25). ♦ Mașteha pământului scoate brândușele în luna lui mart. Când e frig afară, zice: „Du-te, du-te afară, ce șezi, c-amu-i cald, e soare!“ (Niculiță-Voronca, II, p. 111). ♦ Dochia și acuma este în munți. Nu se știe de e vie sau de o fi murit, că nimeni n-a dat peste ea. Cică se pitește de oameni. În mână are un toiag de corn, în care se sprijină să nu alunece (Speranția, V, f. 249 v). ♦ Dochia e o babă îmbrăcată cu douăsprezece cojoace, umblă prin păduri strigând în gura mare că îi este frig și tremură cum îi varga (Speranția, VII, f. 105 v).

Obiceiuri: Unele femei fierb în acea zi bostan alb și dau de sufletul Dochiei, și atunci pot să mai lucreze ceva în acea zi (Speranția, VII, f. 208).

Pentru bunul mers al vieții și al treburilor: Se deschid ușile și ferestrele, pentru a intra aerul de primăvară (Speranția, VI, f. 36). ♦ La 1 martie să iei un mărtișor, înainte de răsăritul soarelui; dacă îl vei pune pe un trandafir, îți va fi fața rumenă ca el (Gorovei, 1995, p. 85). ♦ Se leagă copiilor ață roșie cu alb și cu bani la gât, păstrându-le până vin berzele, și atunci zic: „Na-ți negrețele și dă-mi albețele!“ (Mușlea-Bârlea, p. 422).

La lună plină scot mărtișorul de la gât și de bănuț cumpără caș dulce și vin roșu. Cică se fac albe ca și cașul și rumene ca vinul. Legătura de mătase o aruncă pe un crânguleț de trandafiri (Ispirescu, ff. 29-30). ♦ În ziua de 1 martie să legi la fiecare pom roditor fir roșu, ca să facă

poame multe pe vară (Gorovei, 1995, p. 198). ♦ Cu apa de neauă de prima mărtisor se spală fetele peste tot anul spre a se face frumoase și drăgăstoase (Mangiuca, 1882, p. 13). ♦ Se ține ca să dea noroc fetelor (Speranția, VI, f. 61 v). ♦ Dochia se ține pentru încetarea iernii (Speranția, III, f. 132 v). ♦ Se ține ca să le ajute oamenilor începutul agriculturii pe anul viitor (Speranția, VII, f. 235). ♦ Au obiceiul a face sfințirea uneltelor de agricultură și a semințelor ce se vor semăna pe câmp (Speranția, VIII, f. 294). ♦ Dochia se ține pentru ploaie (Speranția, II, f. 32 v). ♦ Oamenii dau bostan la vaci, ca să se îngrașe ca baba Dochia (Speranția, VII, f. 125 v).

Apărător de rele și durere: În această zi nu se lucrează, pentru ca să domolească mânia babei Dochiei și frigul de primăvară să nu facă pagubă în câmpuri (Marian, 1994, I, p. 83). ♦ Femeile o țin mai mult de frică, că această babă are nouă cojoace. De nu o va serba, își va scutura cojoacele peste țară și are să ningă nouă zile; apoi, de-și va lua mâna din răsuflarea Crivățului, va bate vântul cu zăpadă nouă zile (Speranția, VI, f. 95 v). ♦ Dochia se ține de frica înghețului (Speranția, III, f. 67 v). ♦ Se ține pentru primejdiile ce le poate aduce vremea rea din timpul iernii. S-au întâmplat nenorociri, ca: moartea din cauza viscolului; unii au rățăcit drumul, alții au fost mâncați de lupi (Speranția, VI, f. 159). ♦ Dochia e rea de zloată; dacă nu se ține, primăvara va fi ploioasă și viscoloasă (Speranția, I, f. 71 v). ♦ Dacă ninge tare în prima zi de Dochia, se ia o bucată de pânză, se scutură afară și se zice: „Eu nu scutur pânza, dar scutur răul din casa mea, să se ducă cu iarna și cu vremea asta rea, iar în casa mea să rămâie liniște și bine“ (Bot, p. 290).

♦ Dochia ferește câmpul de grindină (Speranția, II, f. 227 v). ♦ Se ține pentru înecat (Speranția, VIII, f. 345 v). ♦ Se serbează de femei ca să nu le împietrească, cum a împietrit-o pe ea Dumnezeu (Speranția, VII, f. 78 v). ♦ Cine nu ține sărbătoarea se îmbolnăvește (Speranția, II, f. 231 v). ♦ Cel ce o ține nu-i este frig peste an (Speranția, VIII, f. 26 v). ♦ Pun mărtişoare la gât pentru friguri (Speranția, VI, f. 307). ♦ Se serbează ziua de Dochie ca să fie scutiți ai casei de vărsat, precum și pentru înecat. Un lucru totuși se poate face, anume torsul, căci și Dochia, când s-a dus la munte cu oile, a mers cu furca-n brâu. În ziua aceasta se face mai ales clacă

*Elisabeta Florescu și Ecaterina Cozma,
clasa a IV-a*

de tors. În unele părți însă țin chiar contrariul, anume că în ziua de Dochie nimeni să nu stea în nelucrare, ci toți să lucre pe întrecute, căci Dochia era o femeie aspră și din cale-afară de harnică. Femeile, mai ales, să stea de tors în ziua aceea (Gherman-2, Zilele Babei, p. 41). ♦ Spun că Dochia ar fi ieșit, torcând lână, cu caprele la păscut, și, de frig, i-au înghețat mâinile pe furcă. De aceea nu e bine să se toarcă în această zi (Speranția, VI, f. 159). ♦ Dochia apără vitele de boale (Speranția, IV, f. 292 v). ♦ Se opresc vitele de a merge la pășunat în această zi (Speranția, VI, f. 153 v). ♦ Se ține mai ales de femei, pentru a le trăi oile (Speranția, VII, f. 58

v.). ♦ Se ține pentru lupi (Speranția, VIII, f. 342 v). ♦ Punerea mânei pe șerpe la prima mărtișor spre a rămâne sănătos peste tot anul (Mangiuca, 1882, p. 13). ♦ Pentru a feri casele de șerpi și alte jigăanii se afumă cu trențe aprinse (Speranția, II, f. 199). ♦ De Dochia e bine să mănânci urzică, să nu te mănânce puricii (Niculiță-Voronca, I, p. 210). ♦ Nu se pun vase negre la foc, să nu facă grâul tăciune (Speranția, VI, f. 181 v). ♦ Nu se fierbe mâncare în ziua aceea, pentru ca să nu se ofilească holdele (Speranția, VI, f. 193). ♦ Dochia o țin femeile pentru foc (Speranția, VIII, f. 268). ♦ Se pune salbă fetelor, ca să nu fie pârlite de soare, să nu dea vreun trimis peste ele sau să se prindă farmecele (Speranția, VII, f. 20). ♦ În ziua de 1 martie se sfințește toaia (aconitum napellus), se aduce preotul în grădină și o sfințește, și e bună oriși de ce, dacă te speli cu ea: de ură, de fapt, de boale (Niculiță-Voronca, II, p. 110). ♦ Ziua întâi a lui martie, 11 și 21 sunt zile rele și fără de noroc, în zilele acestea să se ferească omul să nu înceapă nimic (Niculiță-Voronca, II, p. 110).

Prof. pentru învă. primar, Cristina Petrea

LEGENDA GHIOCELULUI

Unui bărbat rămas văduv cu opt copii, după ce s-a recăsătorit, mama vitregă i-a alungat copiii de acasă. Tatăl i-a căutat disperat, nu i-a găsit și de supărare s-a transformat în floarea foarte cunoscută-ghiocelul.

Altă legendă spune, când Dumnezeu a făcut florile, le-a dat cele mai frumoase culori. Când a făcut zăpada, Dumnezeu i-a spus să-și aleagă singura culoare. Zăpada a luat culoare a albă a ghiocelului pentru că celelalte flori au refuzat-o. De atunci, ghiocelul își scoate căpușorul din zăpadă.

LEGENDA FLORII

Era un copil nevoiaș care umbla pe străzi cerând ajutor pentru a supraviețui. Acesta era fericit pentru faptul că are prietenii alături deoarece părinții au murit într-un accident de mașină. Dar într-o zi prietenii i-au plecat și nu s-a mai întors, el i-a căutat dar sosise iarna și nu i-a mai găsit. Acesta s-a transformat în ghiocel, ea atunci când sosește primăvara să îi poată revedea, dar a rămas ghicel pentru totdeauna.

Legende culese de Ana-Maria Maxim, clasa a IX-a C

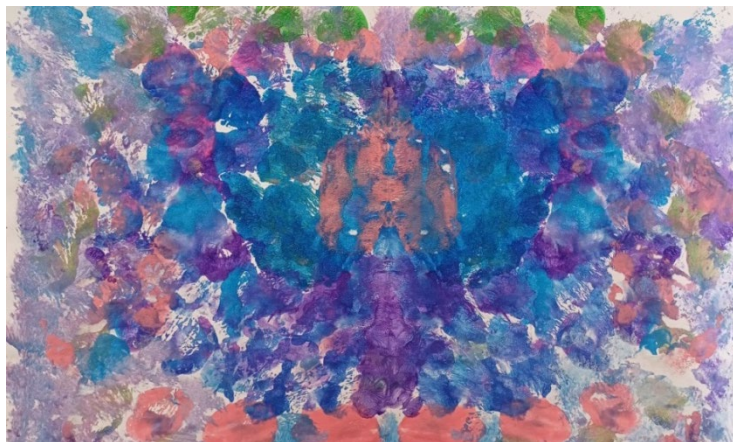
MAGIA DRAGOBETELUI ȘI RENAȘTEREA NATURII

R-reporter (Ana)

S-Simona

R: Bună ziua! Astăzi sărbătorim Dragobetele, o tradiție veche românească. Ce înseamnă această zi pentru tine?

S: Dragobetele este o sărbătoare a iubirii, dar și a naturii. Se spune că păsările își aleg perechea în această zi, iar tinerii trebuie să se bucure, să râdă, să iasă în natură. Pe vremuri, fetele culegeau primele flori ale primăverii, iar băieții le urmăreau pe câmpuri, în speranța unui sărut aducător de noroc.

Teodora Patricia Florescu, clasa a III-a

R: Credeți că această sărbătoare este suficient de apreciată astăzi?

S: Din păcate, mulți au uitat farmecele Dragobetelui, fiind atrași de sărbători împrumutate. Dar, cei care își iubesc tradițiile știu că Dragobetele nu este doar despre dragoste, ci și despre renaștere, despre legătura cu natura și cu sufletul românesc.

R: Ce tradiții mai păstrați în familie?

S: Încercăm să menținem obiceiul de a merge în pădure sau pe câmp, să simțim primăvara. Culegem primele viorele, ghiocel, iar acasă pregătim bucate tradiționale. De asemenea, tinerii obișnuiau să se spele cu zăpada rămasă ca să fie frumoși și sănătoși tot anul.

R: Un mesaj pentru cei ce ne urmăresc?

S: Să nu uite să iubească, să iubească primăvara, tradițiile, oamenii și natura. Căci așa cum renaște natura, și noi trebuie să ne umplem sufletul de lumină și bucurie.

R: Vă mulțumesc pentru aceste gânduri frumoase! Să aveți o primăvară minunată, iar razele soarelui să vă mângâie sufletul cu bucurii și pace!

Ana Bezim, clasa a IX-a A, în dialog cu Simona Scutaru

Prelucrarea lânii de oaie

În trecut prelucrarea lânii de oaie era o activitate esențială în gospodăriile românești. Astăzi, puțini mai știu cum se transformă lâna tunsă de la oi în haine călduroase și covoare groase. Am stat de vorbă cu doamna Maria Bezim, în vârstă de 80 de ani, dintr-un sat din comuna Poiana Teiului, Neamț, care ne-a povestit în ce constă acest meșteșug.

-Fără lână nu aveam cu ce ne îmbrăca. Primăvara bărbații tundeau oile cu foarfeci speciali. Lâna se sspăla în albie cu apă caldă și săpun de casă, apoi se usca la soare. După aceea, o scărmanau cu mașinile sau cu niște piepteni din lemn, ca să devină moale și pufoasă.

Povestește doamna Maria:

-Seara, la gura sobei, femeile torceau lina cu fusul și furca. Era o muncă migăloasă, dar frumoasă. Ne adunam mai multe și torceam pături, covoare și haine groase.

Astăzi tradiția aceasta aproape că a dispărut. Tinerii nu mai au răbdare să facă așa ceva, acum totul se cumpără. Dar parcă hainele din lână de odinioară țineau mai bine de cald-spune doamna cu nostalgie.

Odată cu oamenii care cunosc aceste meșteșuguri, dispare și o parte din istoria satului românesc. Cine mai are răbdare să păstreze tradițiile?

Ana Bezim, clasa a IX-a A

PUȚINĂ GRAMATICĂ

Cum se scrie în mediul digital (II)

- A avea
 - *a avea un feeling=a presimți
 - *a avea un task=a avea o sarcină
 - *a avea un bug=a avea o defecțiune
 - *a avea un target=a avea un scop
 - *a avea un sample=a avea un exemplu
- A fi
 - *a fi safe= a se simți în siguranță
 - *a fi trendy=a fi la modă
 - *a fi posh=a fi stilat

Irina Gheorghiu, clasa a X-a C

- *a fi cute=a fi simpatic, frumuşel
- *a fi evil=a fi răutăcios
- *a fi full=a fi sătul
- *a fi în standly=a fi în aşteptare
- *a fi user friendly=a fi uşor de folosit
- *a fi piece of cake=a fi floare la ureche, foarte uşor
- *a fi no name= a fi necunoscut

BIBLIOGRAFIE:

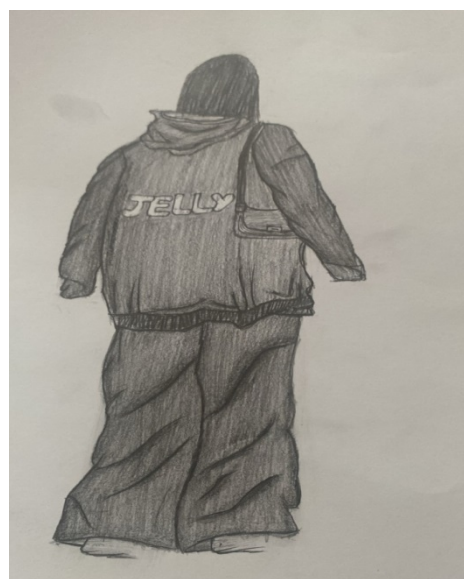
BADEA, Mariana. *Studiu de manele lingvistice*. Bucureşti: Editura Pentru Artă şi Literatură. 2024

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

ÎNVĂȚĂMÂNT

MOTIVE ALE INSUCCESULUI ȘCOLAR

Insuccesul școlar este un fenomen complex, cu implicații majore atât asupra dezvoltării personale a elevului, cât și asupra comunității educaționale din care acesta face parte. Într-o societate în care educația este cheia integrării sociale și profesionale, eșecul în parcursul școlar afectează șansele de reușită ale individului pe termen lung. Fenomenul se manifestă sub diferite forme: de la rezultate slabe la învățătură, lipsa motivației, abandonul școlar, până la dezinteresul general față de activitatea educativă. Identificarea și analizarea motivelor care conduc la insucces școlar este esențială pentru construirea unor politici educaționale eficiente și pentru orientarea practică a cadrelor didactice. În cele ce urmează vom trata principalii factori ai insuccesului școlar, așa cum îi explică bibliografia de specialitate și, totodată, experiența la catedră.

Patricia Cimpoeșu, clasa a IX-a B

FACTORI INDIVIDUALI

Una dintre principalele surse ale insuccesului școlar o constituie factorii individuali. Aceștia includ particularitățile cognitive, emoționale și comportamentale ale elevului. Dificultățile de învățare (dislexie, discalculie, tulburări de atenție), nivelul scăzut de inteligență, lipsa deprinderilor de învățare, stima de sine scăzută și tulburările de comportament pot influența performanțele școlare. În plus, lipsa motivației pentru învățare, percepția asupra școlii și frustrarea acumulată din eșecuri repetate contribuie la consolidarea unui traseu deficitar.

De asemenea, sănătatea fizică și psihică a elevului joacă un rol important. Problemele de sănătate netratate sau tulburările emoționale pot scădea capacitatea de concentrare și implicare în sarcinile școlare. În acest context, consilierea psihopedagogică și sprijinul oferit de specialiști devin indispensabile pentru prevenirea abandonului sau a izolării școlare.

Mai mult, lipsa autoreglării în învățare, a persistenței în fața dificultăților și a abilităților metacognitive duc frecvent la eșec. Elevii care nu știu cum să-și organizeze timpul, să învețe strategic sau să ceară ajutor la nevoie sunt mult mai vulnerabili în fața provocărilor școlare.

FACTORI FAMILIALI

Familia reprezintă primul mediu al copilului și joacă un rol determinant în evoluția școlară. Lipsa sprijinului, suprasolicitarea sau neglijarea, climatul familial conflictual, stilul parental autoritar sau permisiv, precum și lipsa resurselor educaționale influențează parcursul școlar al elevului. Copiii care nu beneficiază de un model pozitiv sau care nu sunt sprijiniți în activitățile școlare sunt mai predispuși la eșec.

Totodată, nivelul scăzut de educație al părinților poate contribui la insuccesul elevilor, prin lipsa unor repere culturale, lipsa implicării în actul decizional sau prin transmiterea unei atitudini negative față de școală. În comunitățile defavorizate, unde problemele sociale și economice sunt acute, abandonul școlar devine un fenomen frecvent, alimentat de precaritatea mediului familial.

În plus, presiunea exagerată pusă de unii părinți asupra performanței școlare poate produce efecte adverse. Așteptările nerealiste, pedepsele sau comparațiile continue cu alți copii induc anxietate și demotivare, transformând procesul într-o sursă de stres.

FACTORI ȘCOLARI

Școala, ca instituție, poate contribui la insuccesul școlar printr-o serie de factori interni. Calitatea scăzută a actului educațional, metodele tradiționale, neadaptate nevoilor elevilor, lipsa relației autentice între profesor și elev, evaluarea centrată exclusiv pe performanță și lipsa activităților remediale sunt doar câteva dintre cauzele frecvente. Elevii nu răspund în mod egal la aceleași metode, iar lipsa diferențierii și individualizării creează discrepante tot mai mari în clasă.

De asemenea, structura rigidă a curriculei, supraîncărcarea programului școlar și lipsa de relevanță a conținuturilor față de realitatea cotidiană duc la pierderea interesului elevilor. Atunci

când școala nu reușește să se plieze pe nevoile reale ale copiilor, aceștia se simt excluși din procesul educațional, ceea ce favorizează eșecul.

În plus, lipsa formării continue a cadrelor didactice în domenii precum educația incluzivă, psihopedagogia specială sau utilizarea noilor tehnologii poate duce la practici inadecvate și la o abordare rigidă a predării. Aceasta îngreunează adaptarea școlii la nevoile reale ale elevilor.

FACTORI SOCIALI ȘI CULTURALI

Contextul socio-cultural al elevului influențează în mod direct parcursul școlar. Apartenența la grupuri sociale defavorizate, discriminarea, marginalizarea, lipsa accesului la resurse educaționale și activități extracurriculare, stigmatizarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, toate acestea contribuie la creșterea riscului de insucces școlar. În zonele rurale, accesul limitat la tehnologie, transport sau cadre didactice calificate accentuează aceste inegalități.

Pe de altă parte, cultura succesului imediat promovată în mass-media și rețelele sociale diminuează interesul pentru educația formală. Elevii se simt adesea demotivați, considerând că școala nu le oferă soluții concrete pentru viață. Educația nonformală și informală pot avea un rol compensatoriu, dar necesită integrare strategică în sistemul formal.

Mai mult decât atât, anumite norme culturale și tradiții locale pot fi adăugate valorilor promovate de școală. De exemplu, în unele comunități, educația fetelor este subestimată sau considerată inutilă, ceea ce duce la absenteism sau abandon prematur.

CONCLUZII

Insuccesul școlar este rezultatul unei interacțiuni complexe între factori individuali, familiari, școlari și sociali. Combaterea acestui fenomen implică o abordare sistemică, prin intervenții la nivelul politicilor educaționale, al practicilor didactice și al parteneriatului școală-familie-comunitate. Prevenirea insuccesului școlar trebuie să înceapă încă din primele etape ale educației și să continue prin sprijin susținut și personalizat.

Cadrele didactice trebuie să fie formate în identificarea timpurie a riscurilor și în aplicarea strategiilor diferențiale. Familia trebuie susținută în rolul său educațional, iar școala trebuie să devină un mediu deschis, flexibil și centrat pe elev. Doar astfel fiecare copil va putea beneficia de șanse egale în educație și va putea parcurge un traseu școlar de succes.

Pe lângă eforturile instituționale este necesară o schimbare de mentalitate la nivel social, care să valorizeze educația ca factor de mobilitate și progres. Elevii trebuie să fie încurajați să își descopere potențialul, iar societatea trebuie să le ofere modele autentice și susținere reală în depășirea obstacolelor educaționale.

De asemenea, este esențial ca procesul educațional să fie centrat pe nevoile reale ale elevului contemporan, iar evaluarea succesului să ia în calcul nu doar performanța academică, ci și competențele de viață, adaptabilitatea, colaborarea și creativitatea. Astfel, școala va putea răspunde misiunii sale fundamentale: aceea de a forma oameni pregătiți să contribuie activ la o societate incluzivă și sustenabilă.

Prof. pentru învăț. primar, Nicușor Bondar

BIBLIOGRAFIE

1. CERGHIT, I., *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2008.
2. CNPEE, *Educația incluzivă – politici și practici*, București, 2021.
3. CUCOȘ, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. HATTIE, J., *Visible Learning*, Routledge, London, 2009.
5. JINGA, I., ISTRATE, E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2008.
6. MINISTERUL EDUCAȚIEI, *Strategia națională pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii*, București, 2020.
7. PĂUN, E., *Școala – abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999.
8. RUTTER, M., *Education, Health and Behaviour*, Longman, London, 1983.
9. STAN, E., *Factori ai insuccesului școlar. Strategii de prevenție*, Editura Universitară, București, 2014.

RELIGIE

Apostolul Toma – raționalistul credinței

Trăim într-o vreme în care tot mai mulți oameni pun sub semnul întrebării adevărul Bibliei, veridicitatea minunilor relatate și chiar realitatea istorică a lui Iisus Hristos. Societatea contemporană, profund marcată de știință, tehnologie și scepticism, cere dovezi, explicații și confirmări raționale. Ba chiar mai mult, în ultima perioadă se constată, sub imperiul libertății și a progresului falsei științe și a părerologiei fără profesionalism un val de îndoială asupra tot ce înseamnă credință. În acest context, figura Apostolului Toma devine extrem de relevantă. El este, în multe privințe, asemănător cu omul modern: nu acceptă ușor, cere să vadă, să atingă, să înțeleagă dar în același timp dovedindu-se a fi omul care refuză taina.

De-a lungul timpului, Apostolul Toma a fost cunoscut mai ales sub apelativul de „Toma necredinciosul”. Este o etichetă care a prins rădăcini adânci în cultura creștină și chiar în limbajul cotidian. Dar este aceasta o caracterizare justă? A fost oare Toma un necredincios? Sau, mai degrabă, un om care caută temeieri clare pentru credința sa?

În cele ce urmează să redescoperim figura lui Toma prin ochii Scripturii și să-l vedem ca un raționalist al credinței – un om care nu respinge credința, ci o caută cu sinceritate, prin întrebări, prin gândire și prin experiență personală.

Toma apare în patru episoade esențiale în Evanghelia după Ioan. Nu este un personaj marginal. În Ioan 11:16, când Iisus anunță că vrea să meargă în Betania – locul unde Iudeii căutau să-L omoare – Toma spune: „Să mergem și noi să murim cu El.”

Aceasta nu este vorba unui necredincios, ci a unui om hotărât, fidel și gata de sacrificiu. Toma este, așadar, un apostol curajos, dispus să-și riște viața pentru Învățătorul său.

În Ioan 14:5, Toma întreabă: „Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem să știm calea?” Această întrebare este cheia pentru a înțelege gândirea lui Toma. El nu acceptă formule vagi. El vrea să înțeleagă. Nu este o întrebare a necredinței, ci a rațiunii care caută lumină. Iar Hristos nu îl ceartă. Dimpotrivă, îi răspunde cu una dintre cele mai profunde afirmații ale Sale: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața.” (Ioan 14:6). Ajungem la pasajul-cheie: Ioan 20:24–29. Toma nu era cu ceilalți apostoli când Domnul li S-a arătat prima dată. Când aceștia îi spun „L-am văzut pe Domnul”, Toma răspunde: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielei și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielei și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.” (Ioan 20:25)

Aceasta nu este o declarație de refuz absolut al credinței, ci o condiție sinceră: „Vreau și eu să văd ce ați văzut voi.” El cere aceeași experiență pe care ceilalți deja o avuseseră. În fond, ceilalți ucenici au crezut după ce L-au văzut pe Domnul (Ioan 20:20). Toma cere același lucru. Un aspect foarte important al evenimentului Toma ar fi motivul pentru care el cere să-l pipăie pe Domnul Inviat. Fusesse martorul invierii din mormant al lui Lazăr, auzise de la frații săi în ucenicie despre învierea fiicei lui Iair, a văzut cu proprii ochi învierea fiului văduvei din Nain așadar nu învierea era surpriza pentru el ci trecerea Mântuitorului prin ușile încuiate adică un trup cu niște proprietăți cum nu mai auzise până în acel moment. De asta vrea Toma să se convingă.

După opt zile, Iisus vine din nou și Se adresează direct lui Toma:

„Adu-ți degetul încoace și vezi mâinile Mele; și adu mâna ta și o pune în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios.” (Ioan 20:27)

Dar ce face Toma? Nu mai pune mâna. Vederea este suficientă. Și atunci rostește cea mai profundă mărturisire de credință din Noul Testament: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” (Ioan 20:28)

Această mărturisire nu vine dintr-o simplă emoție, ci din o convingere rațională întemeiată pe experiență personală.

Toma este un prototip al omului care vrea să creadă, dar are nevoie de înțelegere și experiență. El nu acceptă pasiv. El cere dovezi – și Hristos i le oferă. Dar, și mai important, Hristos nu îl condamnă, ci îl cheamă la credință.

În final, Mântuitorul rostește cuvintele care ne privesc pe noi toți:

„Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut.” (Ioan 20:29) Această afirmație nu este o mustrare, ci o binecuvântare extinsă către cei care vor crede fără dovezile fizice. Toma este ultimul care crede prin vedere, dar tocmai el ne pregătește pentru credința prin mărturie.

Apostolul Toma nu este necredincios. El este un raționalist al credinței, un căutător sincer al adevărului. El întreabă, caută, cercetează – și ajunge să creadă cu toată ființa.

Credința lui nu este superficială, ci adâncă, conștientă, personală. Până la urmă creștinismul e religia bazată pe mormântul gol.

Așa cum spune Apostolul Pavel:

„Cercetați toate și păstrați ce este bun.” (1 Tesaloniceni 5:21)

„Credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile nevăzute.” (Evrei 11:1)

Toma a cerut să vadă pentru a crede. Noi suntem chemați să credem și fără a vedea – dar tot printr-o credință luminată de rațiune, de cuvânt, de experiență interioară.

Așadar, să nu-l mai privim pe Toma ca pe un simbol al necredinței, ci ca pe apostolul care a unit mintea și inima în căutarea adevărului.

Preot paroh, Mihai Ifrim

Marșul pentru viață 2025

Avem nevoie de un astfel de eveniment, deoarece mărturisirea valorilor Bisericii noastre legate de Viață și Familie reprezintă una dintre cele mai prețioase mărturisiri pe care le putem oferi.

Marșul pentru Viață, organizat și anul acesta pe 28 martie, a devenit un eveniment de referință, pe care îl așteptăm cu toții în fiecare primăvară.

Participarea la un astfel de eveniment

presupune un efort, ceea ce ridică o întrebare

firească: merită să îmi las preocupările deoparte sau să renunț la timpul meu de odihnă pentru a lua parte la marș?

Răspunsul nostru este un hotărât „Da, merită!”, pentru că prezența noastră – a mea, a ta și a tuturor celor care jertfesc puțin din timpul sau confortul lor – poate salva o viață. Așa cum subliniază tema marșului din acest an: **FIECARE OM CONTEAZĂ.**

Fiecare persoană este unică, irepetabilă, adusă la viață prin voința lui Dumnezeu și dragostea părinților.

Marșul pentru Viață susține mai multe adevăruri sfinte. În primul rând, subliniază frumusețea familiei – tatăl, mama și copiii lor. De asemenea, reafirmă dreptul la viață al copilului nenăscut, precum și dreptul fiecărui copil născut la educație și o creștere aleasă.

Totodată, Marșul pentru Viață pledează pentru protejarea pruncilor nenăscuți și sprijinirea femeilor aflate în criză de sarcină. Este un gest firesc de susținere a normalității, a vieții și a familiei, o reafirmare a valorilor fundamentale și a unei „culturi a vieții”.

Acest eveniment ne amintește că pruncii nenăscuți nu se pot apăra singuri și au nevoie de dragostea și protecția noastră – la fel ca și femeile însărcinate aflate în dificultate.

În același timp, Marșul pentru Viață este și un moment de recunoștință față de Dumnezeu pentru darul vieții. Noi am avut șansa de a ne naște, pe când alții nu. Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru existența noastră și pentru familiile din care facem parte, fie ele mai mari sau mai mici.

Vă doresc în continuare un post binecuvântat și mă rog ca Dumnezeu să vă fie mereu alături în toată lucrarea pe care o săvârșiți!

Cu recunoștință și bucurie, vă mulțumim tuturor pentru implicarea și susținerea Marșului pentru Viață! Prezența voastră – copii, părinți, cadre didactice, preoți și toți cei care v-ați alăturat acestui eveniment – este o mărturie vie a faptului că **fiecare om contează** și că împreună putem promova o cultură a vieții și a iubirii.

Un gând de apreciere specială se îndreaptă către **conducerea Liceului „Mihail Sadoveanu” din Borca**, care, an de an, se implică activ în organizarea acestui marș, oferind un exemplu de responsabilitate și dăruire pentru comunitate.

Mulțumim, de asemenea, **autorităților locale**, care ne-au sprijinit și au făcut posibilă desfășurarea acestui eveniment în cele mai bune condiții.

Recunoștință și aplauze pentru **grupurile de copii care ne-au încântat cu vocile lor** și au adus un plus de frumusețe și emoție prin cântecele lor! Prin talentul și entuziasmul lor, au transmis un mesaj puternic despre valoarea fiecărei vieți.

Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toți și să vă răsplătească pentru dragostea și jertfa voastră! Ne dorim ca acest marș să rămână, an de an, o mărturisire a binelui, a vieții și a speranței.

Preot paroh, George Nicorescu

Buna Vestire

Buna Vestire este cea mai veche sărbătoare a Maicii Domnului. Aceasta este prăznuită de Biserica Ortodoxă pe 25 martie și semnifică începutul mântuirii oamenilor. Buna Vestire sau popular *Blagoveștenia* (termenul slav corespunzător celui de Buna Vestire), este praznicul care ne amintește de ziua în care Sântul Arhanghel Gavriil a vestit Sfintei Fecioare Maria că va naște pe Iisus-Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, iar faptul că această sărbătoare este începutul mântuirii noastre ca începutul zămislirii lui Hristos din Fecioara Maria face ca sărbătoarea să fie și Sărbătoare Împărătească a Mântuitorului.

Buna Vestire este prima sărbătoare confirmată în documente, dintre sărbătorile Maicii Domnului. Data acestei sărbători a variat la început. Astfel, unii o sărbătoreau în ajunul Bobotezei (5 ianuarie), iar în unele Biserici din Apus, ca cele din Spania, Galia și Milano,

aceasta s-a sărbătorit pe 18 decembrie. Praznicul Bunei Vestiri a fost legat în mod direct, încă din cele mai vechi timpuri, de data Nașterii Mântuitorului, aflându-se exact la nouă luni înainte de Crăciun. Cele două sărbători nici nu ar putea fi gândite separat, Nașterea fiind urmarea firească a Bunei Vestiri, fiecare dintre ele constituind, în felul său, începutul mântuirii neamului omenesc. Buna Vestire este sărbătorită în fiecare an în perioada Postului Mare, fiind una dintre sărbătorile pentru care Biserica acordă dezlegare la pește, untdelemn și vin indiferent în ce zi ar cădea.

Maica Domnului primește, deși nu înțelege întru totul cum se va realiza această întrupare, o primește cu smerenie și ascultare. De aceea, după ce îngerul i-a spus cum se va săvârși lucrarea aceasta de zămislire a Fiului lui Dumnezeu a zis: „*Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul Tău*” și abia atunci îngerul a plecat. Aceasta înseamnă că Dumnezeu nu forțează nicio lucrare sfântă pentru om, ci o face cu acordul omului respectând libertatea noastră.

A fost mai ușor pentru Apostoli să creadă că Hristos a înviat, de vreme ce L-au văzut înviat. A fost ușor pentru creștini să creadă în învierea lui Hristos, pentru că au avut mărturia Apostolilor. Însă Maica Domnului, a crezut pe baza unei simple făgăduințe că se va petrece cu ea ceva ce depășește legea firii. A crezut posibil, imposibilul și prin aceasta l-a făcut posibil, după

cum susține și părintele Dumitru Stăniloae. E o lege a firii să nu poată zămisli cele ce și-au ales viața fecioriei. De aceea, Maica Domnului întreabă: „Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?”. Însă, după ce îngerul îi comunică modul zămislirii minunate – „Duhul Sfânt se va coborî peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbri”, Fecioara nu s-a mai îndoit de vestirea lui. În clipa în care declara că se încrede cu desăvârșire în minunea ce se va săvârși cu ea, Fiul lui Dumnezeu Se și sălășluiește în ea, zămislindu-Se Om.

Sfântul Grigorie Palama mărturisește că Buna Vestire s-a petrecut într-o zi de vineri, la ceasul al șaselea, adică în ziua și-n ceasul în care au păcătuit Adam și Eva, zi în care avea să se întâmple și jertfa Mântuitorului. În plan liturgic, sărbătoarea Bunei Vestiri a fost cinstită de-a lungul timpului prin cântări și imne alese, dintre care o importanță deosebită o are acatistul Bunei Vestiri. Acesta a fost închinat Maicii Domnului, ca laudă și mulțumire pentru eliberarea miraculoasă a Constantinopolului în urma unei invazii a perșilor și avarilor, în anul 626 și este modelul tuturor acatistelor Bisericii noastre.

Această zi a Bunei Vestiri este și o binecuvântare pentru familie, pentru toți părinții care dau naștere copiilor, dar și pentru cei care nu au copii, însă ajută familiile nevoiașe care au mulți copii. Deci, noi vedem că Buna Vestire este binecuvântare pentru întreaga Biserică: pentru familie, pentru copii, pentru părinți, dar și pentru maicile și părinții duhovnicești care se află în mănăstiri.

Maica Domnului este bucuria și nădejdea noastră, mijlocitoarea tuturor bucuriilor noastre, așa cum spune foarte frumos tot părintele Dumitru Stăniloae: În Maica Domnului avem în Cer o inimă de mamă.

Buna Vestire înseamnă, dincolo de toate aceste informații, **bucurie** – primul cuvânt pe care Arhanghelul Gavriil l-a rostit atunci când a venit să-i aducă Fecioarei Maria vestea cea bună: „*Și intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei*” (Luca 1, 28).

De aceea, în fiecare an, în preajma acestui praznic împărătesc închinat Maicii Domnului, suntem chemați să ne bucurăm și noi, purtând în suflete nădejdea sfântă a mântuirii, dar și dragoste și mulțumire pentru ajutorul nemărginit primit de la Măicuța Domnului.

Georgiana Hopic, clasa a XII-a A

EVENIMENT

1 APRILIE-„ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PĂSĂRILOR”

Mihai Furtună, clasa a IV-a

Cea mai veche sărbătoare din calendarul mediului este Ziua Internațională a Păsărilor, sărbătorită de 1 aprilie, încă din 1906 și are la bază Convenția pentru apărarea păsărilor care promovează principii legate de importanța lor în ecosistemul planetei.

Favoritul meu este păunul deoarece acesta, după părerea mea, reprezintă perfecțiunea și rafinamentul unei păsări și al unui întreg mediu. Păunii sunt binecunoscuți pentru coada extravagantă a masculului folosită în procesul de curtare al femelei. Masculul este numit păun, iar femela păunița. Femela este de culoare maro cu tonuri gri, puii fiind gălbui spre maro cu pete întunecate. Datorită penajului bogat, masculul poate zbura cu greutate, doar distanțe scurte, refugiindu-se în copaci de teama prădătorilor.

Păunul este simbolul frumuseții și protector al dragostei. Răpitor de măreție și frumusețe, păunul este manifestarea terestră a celestei păsări Phoenix. Culorile hipnotizante și cei o mie de ochi cu care este împodobită coada sunt considerate aducătoare de noroc în arta Feng Shui. Aceste puternice trăsături ale păunului și imaginația sa, atrag frumusețea și iubirea.

Ana-Maria Maxim, clasa a IX-a C

Berzele

Berzele sunt păsări migratoare elegante, cunoscute pentru revenirea lor primăvara și pentru cuiburile mari construite pe acoperișuri sau stâlpi. Cea mai înaltă specie din România este barza albă, ușor de recunoscut după penajul alb, aripile negre și ciocul roșu.

Toamna, berzele pleacă spre Africa, la sfârșitul lunii august-septembrie, iar primăvara revin, la sfârșitul lunii martie și începutul lui aprilie. De obicei, primii vin masculii și caută cuiburile de anul trecut, pentru a-și crește puii. Ele zboară în stoluri numeroase care pot număra sute de păsări. Spre deosebire de alte păsări, berzele nu zboară noaptea, ci doar ziua, urmând rute bine stabilite.

În cultură, berzele sunt simboluri ale norocului și fertilității, iar un cuib de barză pe casă este considerat semn de bunăstare. Berzele se confruntă cu multe pericole, cum ar fi: electrocutarea pe liniile electrice, distrugerea habitatului, coliziunile cu avioanele pe timpul zborului și foamea.

Datorită acestor factori, protejarea acestor păsări este esențială.

Gabriela Pipirigeanu, clasa a XI-a C

INFO

CYBERBULLING – un pericol în lumea virtuală

Cyberbulling-ul este de fapt o hărțuire online., iar acesta face ca mulți adolescenți să devină mai anxioși, mai depresivi și de multe ori speriați. Acest mod de violență este făcut prin: rețele sociale, (la postări sau prin mesaje răutăcioase), apeluri telefonice (în care majoritatea agresorilor apelează cu număr ascuns), mesaje (sau e-mail-uri anonime și jocuri video (unde majoritatea încep un act de hărțuire când se enervează pierd sau primesc tachinări de la alți „gameri”). Această violență nu este una fizică, dar în multe cazuri aceste mesaje se pot transforma în întâlniri neașteptate, unde victima suferă și fizic. Lumea digitală este una foarte folositoare și distractivă, dar din păcate conține

Maya Cîmpulungeanu, clasa a VI-a A

și partea de hărțuire, pe care majoritatea aplicațiilor au început să implementeze siguranța cybebulling-ului, dar aceasta nu împiedică agresorii să folosească apelurile telefonice și mesajele private.

Forme de cyberbulling: insulte, comentarii jignitoare trimise în privat sau chiar prin postări publice, răspândirea de informații false despre o persoană, eliminarea intenționată din grupuri online sau discuții, publicarea unor imagini sau videoclipuri jenante fără acordul autorului (aici intervin drepturile de autor), amenințări prin mesaje private sau prin apeluri telefonice, crearea unui cont fals pentru a strica imaginea unei persoane.

Oricine folosește Internetul poate deveni victimă a cyberbulling-ului, de la copii la adulți (adolescenții sunt cei mai vulnerabili deoarece petrec foarte mult timp în mediul online și sunt într-o perioadă sensibilă din punct de vedere emoțional.

Maya Cîmpulungeanu, clasa a VI-a A

Impactul asupra victimei poate fi devastator și se manifestă prin anxietate, depresie, tulburări de conștiință, scăderea stimei de sine, creșterea nivelului de dopamină. Din păcate, cyberbullying-ul poate duce la gânduri suicidale. Victima ar trebui să aibă o persoană de mare încredere (părinți, frați, mătuși sau unchi) și să vorbească despre agresiunea făcută. Să facă capturi de ecran pentru a avea dovezi, să se liniștească și dacă se agravează, ar trebui anunțată poliția sau directorul din instituția școlară. Iar pentru agresori, ar trebui să conștientizeze daunele morale pe care le fac și să repare ce au stricat.

Cyberbullying-ul este cu adevărat o problemă a acestei ere, dar poate fi îndreptată prin educație, sprijin și acțiune comună. Fiecare dintre noi poate contribui în a face Internetul un loc mai sigur și mai respectuos. #Stopviolența!

Teodor Onofrei, clasa a IX-a A

PSIHOLOGIE

Sindromul cauzat de lipsa părinților

Copilul, la orice vârstă a lui, trăiește cu greu lipsa unui părinte sau a ambilor, va suferi în lipsa lor, deoarece părintele este primul sprijin din viața unui copil și este nevoie să-i fie alături, mai ales în perioadele importante din viață. Tot ce se petrece la școală este influențat inclusiv de ceea ce se întâmplă acasă, în special, până la vârsta de 7 ani: reușitele sau insuccesele din viața unui om sunt determinate de experiențele trăite în copilărie.

Rebeca Strugaru, clasa a III-a

Cercetările recente arată o tendință îngrijorătoare: tot mai mulți copii sunt lăsați în grija televizorului, internetului sau sunt crescuți de bunici, rude sau bone. Așa se explică fenomenul de creștere a cazurilor de tulburări emoționale în rândul copiilor, spun specialiștii. Anxietatea, manifestată inclusiv prin enurezis, atacurile de panică, lipsa poftei de mâncare, depresia care poate apărea și la copiii foarte mici, dependența exagerată manifestată prin refuzul de a merge la grădiniță și la școală

și violența sunt efectele unor greșeli ale părinților în relația cu cei mici.

Pentru că mama și tata nu-i sunt aproape când are nevoie să fie încurajat, el poate să crească nesigur de sine. În lipsa ambilor părinți, copilul găsește cu greu o persoană de încredere, cu care să discute despre lucrurile care îl preocupă, deseori nu are cui să-i împărtășească emoțiile și gândurile, nu are cu cine să se sfătuiască atunci când întâmpină greutăți în viață. Copilul care rămâne pentru o perioadă fără părinți, mai ales dacă este mic, se simte dezorientat, are tulburări de somn, devine agresiv sau foarte trist, nu vrea să comunice, nu-și dorește nimic în afară de reunirea familiei.

De multe ori, datorită acestor condiții de viață, scade reușita lui școlară. Activitățile care erau cândva obișnuite pentru el, care îi făceau plăcere, îl ajutau să se dezvolte și să se afirme, încep să fie uitate din diferite motive: fie că nu mai reușește, fie că nu-l mai interesează.

Atunci când copilul se simte singur, când nu poate comunica în fiecare zi cu ceilalți membri ai familiei, grupul de prieteni devine un loc în care el se simte important și își poate împărtăși

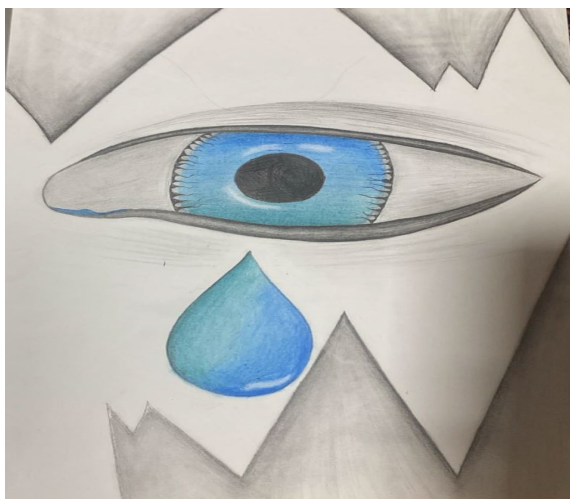
emoțiile care îl copleșesc. De obicei, acest grup de prieteni este alcătuit din copii cu aceeași soartă.

Educația și afectivitatea familiei în relația cu copiii previne tulburările de comportament, părinții, frații, bunicii și alte persoane cu care copilul intră în contact în primii ani de viață devin modelele celui mic, care îi imită pe ceilalți pentru a învăța strategii de supraviețuire. El nu are capacitatea de a discerne; dacă ceea ce imită este frumos sau urât, dacă modelele sale au un comportament greșit, devine o victimă fără apărare. Violența din cadrul familiei, neglijența în relațiile interpersonale dintre mamă și tată sau tensiunile dintre cei doi se traduc prin comportamentul violent al copilului, care va imita atât gesturile, cât și limbajul celor din familie. Capacitatea de a reacționa și de a înțelege sentimentele celorlalți este considerată esențială pentru a forma și a menține relații sociale durabile, iar această capacitate, numită empatie, se dezvoltă la copil în familie, sub influența afecțiunii de care se bucură din partea părinților. Când afecțiunea celor din jur lipsește, nici copilul nu-și dezvoltă simțul empatic. De aceea, copiii crescuți în fața televizorului, cei care nu interacționează des cu părinții, cei neglijăți în mod frecvent de părinți au capacități empatice reduse, iar solidaritatea și altruismul, dar și abilitățile precum aceea de a coopera cu ceilalți pentru a rezolva o situație sunt subdezvoltate sau chiar inexistente.

Lipsa părinților induce un sentiment de inferioritate față de cei care beneficiază de protecția părinților, îi determină să se izoleze și să aibă rezultate școlare slabe. La adolescenți, lipsa părinților duce la o atitudine teribilistă sau chiar antisocială, ce constă în conflicte verbale și în violențe fizice, dar și în delincvență juvenilă și în abandon școlar.

Familia este mediul care satisface sau ar trebui să satisfacă cât mai multe dintre nevoile membrilor ei; ea este universul care produce și întreține dragostea, atenția, aprobarea, respectul, admirația. Pe parcursul existenței sale, se creează obiceiuri, rutine, dragălaşenii, ritualuri prin care membrii familiei își satisfac nevoile individuale și pe cele comune. Se instituie o atmosferă de siguranță și de colaborare, necesară stabilității și bunăstării ei. Desigur, sunt momente când rutinele și ritualurile date nu funcționează, producând momente de criză. Dacă însă coeziunea familiei este destul de puternică, atunci crizele constituie „perioade optime de schimbare, de dezvoltare, de găsim a unor modalități noi, superioare, de satisfacere a nevoilor comune și a nevoilor personale ale fiecărui membru”, precizează Ana Muntean (cap. 8, p. 82). Într-o familie sănătoasă, consolidată, satisfacerea nevoilor copilului reprezintă incontestabilă prioritate. Nu este vorba numai de a ține seama de nevoile sale fiziologice, de bază, de cele de securitate, ci mai ales de cele psihologice, care nu pot fi satisfăcute decât prin dragoste și cunoaștere. Dacă sunt respectate și satisfăcute nevoile psihologice, atunci copiii devin mai puternici și mai echilibrați emoțional, mai capabili să se adapteze unei lumi în transformare, mai apti să trăiască împreună cu ceilalți.

Nevoia de dragoste și de securitate este cea mai importantă nevoie la vârstele mici și nu dispăre însă nici la vârsta preadolescenței și a adolescenței, ea oferă baza viitoarelor relații pe

Patricia Cimpoeșu, clasa a IX-a B

care le are copilul cu părinții și frații, cu prietenii, cu colegii, cu propria sa familie mai târziu. Dragostea părinților îl leagă pe copil de mamă, de tată, de familia lui, îl face loial acestora și celor pe care îi iubește. Satisfacerea nevoii de dragoste și de securitate îi oferă copilului sentimentul încrederii în ceilalți, iar mai târziu al încrederii constante în sine. Iubit de cei din jurul său, el învață să se iubească pe sine, să se respecte, să se considere un om important, așadar, cât suntem sensibili la lumea copiilor noștri și suntem cu ei, interacționând sincer și profund zi de zi, putem face foarte multe pentru ei.

Profesor-psiholog, Mirela Loghin

BIBLIOGRAFIE:

1. MUNTEAN, Ana. *Psihologia dezvoltării umane*, Ed. Polirom, 2006

PAGINA ABSOLVENȚILOR

Studentia, darul pe care mi l-am oferit singură

Știam mereu că voi fi în această ipostază. Știam de mică că voi fi studentă, dar drumul mi se părea greu și lung. Acum pot spune că a fost atât de ușor și atât scurt. A fost astfel pentru că mi-a plăcut, mi-a plăcut tot ceea ce am făcut înainte, am iubit liceul și oamenii cu ajutorul cărora m-am format. A fost tare frumos, dar cât de frumos este și acum!

Studentia m-a surprins, m-a întâmpinat cu bune și cu rele. Am plecat la facultate cu pași încrezători, că voi putea fi sus din prima, dar realitatea a fost alta. Am întâlnit mulți oameni mult mai buni ca mine, cu o cultură vastă, vorbitori de multe limbi străine. Acest aspect, trebuie să mărturisesc, mi-a tăiat puțin elanul, dar ce am învățat? Să accept în primul rând, după să admir și să îmi doresc evoluție ca să pot fi mândră de mine. Legat de oameni, am cunoscut răutate, poate ea nu era așa multă, dar eu nefiind obișnuită...a durut puțin. Indiferența altora mă mai pune pe gânduri, dar încep încet, încet să mă obișnuiesc.

Aici, timpul mi se pare că nu are valoare, mai ales în zilele în care nu fac nimic, cu excepția mersului la facultate. Studentia nu este doar despre a învăța, ci și despre a cunoaște, a experimenta, a te distra. Iașul mi-a oferit multe amintiri, precum participarea la „Gaudeamus”, Festivalul Artei și Creației Studentești. Acesta este un spectacol organizat doar de studenți care

pune în scenă momente de dans, canto, teatru și umor, la ultima categorie fiind și eu. Dacă în trecut gândul de a apărea pe o scenă era doar un vis, acum e un fragment din realitate. A fost o experiență tare frumoasă, care trebuie să fiu sinceră a determinat multe nopți pierdute, proiecte făcute de pe azi pe mâine, dar nu regret. Totuși, am conștientizat un aspect mai mult ca niciodată. Trebuie echilibru! Dacă nu există odihnă, nu va exista și randament pe termen lung. Sunt grele acele dimineți, la cursul de la opt, unde nu îți poți ține ochii deschiși.

În legătură cu facultatea, primul semestru și cel de al doilea care se apropie de final cu pași repezi, mi-au demonstrat un lucru, la Comunicare și Relații Publice e locul meu. Publicitatea și PR-ul sunt atât de fascinante, sunt discipline dinamice și atât de actuale, care te fac să îți dezvolți un ochi critic și pregătirea unui punct de vedere. Spațiul academic mi se potrivește, există așa de multă libertate în gândire, căci domeniul pe care mi l-am ales nu este unul pur teoretic, ci mai mult unul practic. Cerințele de proiecte de la unele materii sunt chiar interesante, dar nu e peste tot roz. Sunt și discipline care mă seacă de energie, unde nu obțin notele pe care le-aș vrea. La început aveam tendința să compar liceul cu facultatea, dar este o greșeală. Totul este diferit, de la profesori, de la criteriile de evaluare, de la program, dar atât de ușor m-am obișnuit. Aceste diferențe, care erau la început de impact, devin lucruri normale. Dacă în trecut exista cineva care să pună presiune pe să fac, acum, sunt doar eu și cu mine. Rareori vin din partea profesorilor mici reamintiri în legătură cu un proiect, că termenul limită se apropie. Facultatea trebuie să fie prioritară pentru reușită și după există timp și pentru distracție.

Pentru mine, faptul că am ales să continui studiile a fost un dar pe care mi l-am oferit singură. Chiar dacă noutatea, necunoscutul, mi-au creat temeri, cât de multe bucurii mi-au oferit. Mă maturizez pe zi ce trece, văd ceea ce nu vedeam odată, încep să apreciez extraordinar de mult locul unde m-am născut, pe scurt, mă formez! Pot să zic că am pășit cu dreptul în viața de adult, că încep să înțeleg, în mică măsură, ceea ce am de făcut și ceea ce îmi doresc. Multe mai am de învățat, încă mă identific cu un copil, probabil o voi face mult timp, dar ce știu, este că sunt mândră de mine!

Diana Cotrigășanu-studentă la specializarea Comunicare și Relații Publice, Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice, în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

CENACLU

Dear captain, my poor captain

It has been 2 months since the crash happened. It was so unexpected, leaving the ship's crew with various questions that couldn't be answered.

The food supply was on its ends, and there was no sign of being alive for the next months. The crash didn't affect just the pause of the Pony Express delivery; it was much worse. The captain got caught in the cockpit, the emergency solid foam didn't trigger on time, leading on Curly to die...that's what should've happened.

5:45, that's what the clock read. It was the only source of time definition since everything was dark outside the ship. The space was a frightening place to be, now even more by being stuck, nowhere to go, nowhere to go... *nowhere to escape the monster*

Heavy footsteps were caused by the metal floors as she reached the medical room. The door slid open. It was time to give Curly his painkillers.

Anya was the spaceship's scientist, she took the task of giving the captains his painkillers so that nurse Mell didn't have to see Curly like this, in this state. He was a broken man. The crash didn't kill him, his flesh had been burned off, the foam and the impact of the asteroid in the front of the spaceship, the cockpit, made Curly lose all his limbs, his right eye, face...From an excellent captain, now a limbless man wrapped in bandages, everyday living in excruciating pain.

Curly's ragged breathing made Anya snap away from her thoughts that took over while looking at him.

"Sorry" she apologized, but all Curly could do was to gaze upon her with his ocean blue eye, breathing through his mouth, letting out whimpers of pain. The pills were the only thing that could keep Curly alive and not die from the intense agony of his muscle tissue being exposed, rubbing against the bandages, causing the feeling of burning. The pills traveled down his sore throat with the help of water, the bitter taste of the pills still lingered on his damaged tongue.

"Mell's doing better, I don't know how much she can last before having another panic attack" she whispered, looking away from him "Jimmy...is Jimmy, still trying to control everyone so that will listen to him. He still thinks that doing those meetings will help somehow, making him look better...look innocent- "Her words cut short when the metal door slid open. Seeing Daisuke, Anya let out a sigh of relief, walking away from Curly's side.

"You scared me..." Anya whispered, her voice slightly trembling. Daisuke smiled embarrassed, scratching the back of his neck

"Sorry... I was looking for you, and I knew I'll find you here with Curly, like always" He put his hands on his hips. "Jimmy called...for a meeting, he said it's something useful, for once" Daisuke winked at the last words.

After the incident, Jimmy took the role of leading everyone else without hesitation, like he was waiting for this opportunity. When he became captain, everything changed, the crew was tensed up, the reassurance that Curly used to give was gone. Trying to stay somewhat calm seemed like an impossible task by now.

Sitting at the table where Mell, Swansea and the so-called captain Jimmy waited, the ‘captain’ started to speak:

“Me and Swansea cleared out some of the foam from the lab room...for now that place is useless, unless we find medication’

“I can go look for it” Anya broke the silence, Jimmy ‘s brows furrowed, but didn’t say anything about it, instead he ignored her for now.

“We also found this worn-out metal box, locked, it seems to be something inside of it’ Jimmy shook the box before putting it on the table.

“Just some expired pills or drugs that’s for sure” Swansea spitted out, crossing his arms.

After the meeting Anya took the courage to go and look at what remained in the lab. Broken glass, solid foam stuck on the walls, different papers and ink scattered all over. A broken cabinet seemed to take her attention, pulling on it hard she managed to open it. The cabinet was filled with cobwebs and crumbled papers. Moving the crumbled papers away, it seemed that this wasn’t just an old broken cabinet. Anya picked up some kind of document, old and dusty. Flipping through it, it seemed to be describing some kind of project. C-82.

“What the...” She was confused, why was this type of document on the ship? The Tulpae was an old spaceship, but the company had never checked on what it was left inside of it after a delivery? Anya had to take a moment for herself after reading through the lines

“Project reincarnation... completed?”

Chapter 2

After finding the document Anya spent more time in the medical room where Curly was. Before leaving the lab, she took the papers with her to study them better. It felt like a dream. The document read that restoring the human body was possible with just the help of an injection. The ingredients were a weird combination, and looking back in the laboratory she found most of them except one... one that Anya was sure where it was...

Stepping out of the medical room she nearly bumped into someone. Looking up, her nose scrunched...Jimmy.

“Where were you these past nights? Don’t tell me you really slept there...” He glanced at the medical room.

“I couldn’t rest well in the sleeping station, the metal pipes get loud from the cold, in the medic you can’t hear them much...”

Jimmy narrowed his eyes, taking a step forward, towards Anya. “Mhm...sure” When he leaned closer, she shifted away from him, walking past him moving towards the space kitchen, where she found what she was looking for. The metal box. Grabbing and inspecting it quickly, she

could tell that nobody bothered to open it, taking Swansea's bluff for word. Anya slightly froze when the heavy steps approached her from behind.

"You know... It's not fair... You give all this attention and care to that pile of flesh...and not a even a tiny bit for me" Jimmy's voice was getting needier, grabbing Anya by her chin tilting her head back forging her to look into his evil lust filled eyes.

"So, give me some attention...now"

2 months before the crash

Curly was looking for the gun. He first thought that he had put it somewhere when he was tired... Then he remembered a person that he gave access to it, Anya. Walking inside the medical room, Curly found Anya on the floor holding the gun to her chest, breathing heavily and shaking uncontrollably. He crouched down eye level to her:

"Anya... what's wrong, what happened?" Looking into her eyes he knew what it was, his heart ached before it dropped completely when she parted her lips to speak...

"I'm pregnant"

Curly's heavy footsteps echoed through the spaceship's hallway. Next task: *Find Jimmy*. Reaching the cockpit, the alarm went off, Jimmy was sitting in the pilot's seat before he heard the door slid open...

"Jimmy you bastard-" Curly yelled as he reached the pilots seat, but it was too late. Jimmy moved the destination of the ship, turning off the auto pilot then accelerating the ship's speed directly in one of the asteroids. The ship shook uncontrollably, the thick layer of glass crooked. Jimmy pushed Curly away, his balance was bad because of the constant shaking, making him collapse on the floor.

"Jimmy! I'm going to kill you for everything you did-" Jimmy locked the door of the cockpit leaving Curly there. Curly yelled as he punched the door, his knuckle's turning crimson red.

"-everything you did to Anya"

2 months after the crash – 0 days before judgement

Feeling his unwanted touch, her breath shook... She can't let this happen, no, not again...

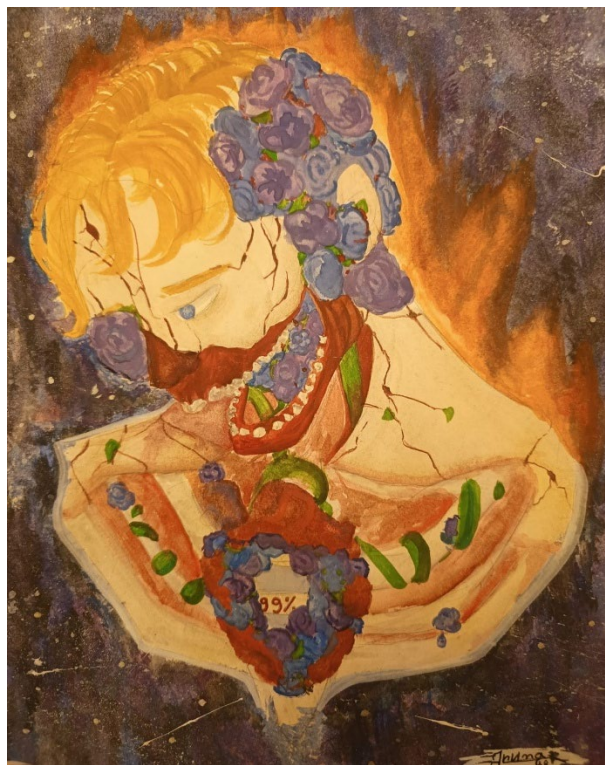

Illustration of Captain Curly

In one swift motion, Anya took the metal box in two hands and hit Jimmy over the face with it. He stumbled back, slipping and hitting the back of his head in one of the chairs across the 'meeting' table, practically knocking him out. Without even checking if she killed him, she quickly ran back to the medical, stopping at the desk where the chemical was ready, only needing to add the last ingredient and to transfer it to the syringe. Anya picked at the lock with a bobby pin, unlocking it with surprise ease. She was right. Inside the box laid a syringe and a small glass bottle of chemical.

"This is it..." she breathed out as she added the last drop, extracting it to the syringe... She walked to the captain's bed. All these months, she sat with him, she explained everything, everything that happened in his absence, gave him comfort... she never left her captain's side, Anya kissed his bandaged forehead.

Curly felt the faint prick of the injection, the needle piercing his arm, the substance flowing into his veins. His body trembled violently... the pain he was feeling before intensified with every second passing by. He let out ragged groans of pain and suffering. Anya dropped the syringe. This shouldn't have happened... this reaction... wasn't the one it should've triggered. Cury looked at Anya as he trembled in pain, but then, the trembling stopped, his ragged breathing slowed down till the room was left silent. The spark of life from his eyes died out, his ocean blue eye. now a dead sea...

Anya stepped back from his bed, her back pressing against the desk making the painkillers fall on the floor. Tears smeared down her cheeks.

"Captain..." she choked on her words "Oh captain, what did I do to you..." She couldn't even look into his direction anymore... couldn't look at his lifeless corpse.

Anya needed painkillers... to numb the arching pain from her chest. Grabbing what it was left from all these months that Curly used to ingest them every day, she sat on the floor next to his bed. His limbless arm hanged down, the bandages slowly unwrapped, falling to the ground, next to the, now, empty bottle of painkillers...

. ✧ ✧ .the end. ✧ ✧ .

Irina Gheorghiu, clasa a X-a C

DESPĂRȚIRE

Câmpul tot era înflorit.
Când mama ne-o părăsit
Teii răspândeau parfum
Mama mea pleca la drum.

Păsările cântau toate
Mama mea pleca departe,
Plângeau vecinii, plângeau rude,
Mama părea că n-aude.

Mama părea că nu știe,
Că lasă casa pustie,
Păsările cântau toate,
Păreau că nu știu de moarte.

Râul

Mulțimea e un râu cu ape tulburi și adânci,
Poetul e un râu ce sapă stânci.
Mulțimea e un râu ce sapă malul
Poetul e un râu ce urcă dealul.
Mulțimea e un râu în care apele se-npotmolesc,

Poetul e un râu în care pietrele plutesc
 Mulțimea e un râu pe care nu poți să-l treci,
 Poetul e o apă în care nu poți să te îneci.
 Mulțimea e un râu pe care plutesc sloiuri,
 Poetul e un râu pe care plutesc nouri.
 Mulțimea e un râu cu grinduri și strâmtori,
 Poetul e un râu cu maluri de flori.

Dr. ing. Mihai Niculiță, absolvent al Liceului Borca

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

MARGARINA

Motto: „Orice adevăr trece prin trei stadii. Mai întâi e ridiculizat, apoi e întâmpinat cu violență, în cele din urmă e acceptat ca evident”. (*Schopenhauer*)

Vă propun să răspundeți la o întrebare: Ați mâncat vreodată un aliment sintetic ? Un aliment artificial ? Un aliment „masă plastică” ? Sunt convins că toți ați răspunde: categoric NU ! Oare așa să fie ? Să vedem mai jos.

Margarina, se folosește pentru gătit, pentru copt și pentru uns. În comerț ne sunt prezentate (pentru consum) multe sorturi de margarină, provenită de la tot atâția producători, autohtoni și din exterior. Toate sorturile de margarină au un aspect comercial, atrăgător, apetisant, ce ne îndeamnă la consum. Dar, așa cum am amintit, margarina se folosește pentru gătit, copt și uns. Ea se găsește în foarte multe alte produse de pe rafturile magazinelor și a supermarketurilor, ca: prăjituri, croissante, cremele de uns pe pâine, produsele de panificație, chipsuri, snacksuri, ciocolată, biscuiți, pateuri, produse de tip fast food... și lista poate continua. Nu există om să nu fi mâncat din produsele amintite !...

Dar, ce este MARGARINA ?

Margarina a apărut ca un înlocuitor al untului. În anul 1869, chimistul francez Hyppolyte Mege-Mouries a hidrogenat lipidele animale (în special grăsimea de vită) în prezența catalizatorilor de Co, Ni și Pt, obținând o masă alb-gălbuie, asemănătoare untului.

Margarina este primul aliment sintetic (artificial) !

Franța vinde brevetul Olandei în 1871 și Statelor Unite ale Americii în 1873. Olanda și SUA sunt primele țări ce au produs margarina la scară industrială, folosită cu succes în cele două războaie mondiale, datorită prețului scăzut. Untul era prea costisitor și mult prea rar...

După al doilea război mondial, margarina se obține prin hidrogenarea uleiurilor vegetale sau din amestecuri de uleiuri vegetale cu seuri, devenind un aliment în sine. Încă din jurul anului 1960, se cunoștea deja impactul negativ al acestui produs alimentar asupra sănătății. Totuși este foarte promovat ca un produs de origine vegetală favorabil sănătății și accesibil ca preț, beneficiind de piețe de desfacere din ce în ce mai extinse, încât în anii 1990 popularitatea margarinei atinge apogeul. După anul 1990, numeroși cercetători de pe toate meridianele lumii (voci autorizate), au atras și atrag atenția cu argumente științifice, asupra impactului negativ al margarinei asupra sănătății.

Compoziția margarinei este asemănătoare cu compoziția untului: apă, lipide, proteine, glucide. Diferențe apar la acizii grași din compoziția trigliceridelor. Astfel, pe parcursul procesului de hidrogenare, iau naștere „acizi grași TRANS”, dăunători sănătății.

În margarină se mai adaugă și alți compuși ca:

- proteine din lapte,
- coloranți (beta caroten),
- aromatizanți (sare, diacetil, acid butiric, etc.),
- emulgatori (monoacilglicerol, diacilglicerol, lecitină),
- vitamine liposolubile sintetice (A, D),
- acizi omega 3.

Specialiștii români în alimentație sau în bolile de nutriție (E. Rădulescu, G. Niac, Gh. Mencinicopschi și alții) susțin că margarina supune organismul la riscuri la fel de periculoase ca și fumatul. Dar, fumatul este interzis minorilor, în timp ce margarina este liberă și chiar indicată, dacă nu luăm după mesajele publicitare.

Astfel, margarina consumată:

- îngrășă,
- favorizează și menține celulita,
- dăunează sarcinii și fătului,
- își transmite nocivitatea prin laptele matern,
- dezvoltă rezistență la insulină,
- este cauză majoră a diabetului zaharat tip II,
- crește riscul cancerului mamar, cancerului uterin și cancerului de prostată,
- crește colesterolemia și trigliceridemia,
- favorizează și grăbește instalarea aterosclerozei,
- dezvoltă dermatite, în special la copii, prin carență de acid linoleic (Vitamina F),
- perturbă digestia,
- provoacă scleroza vaselor cu consecințe asupra inimii, creierului și sistemului circulator, lista putând continua.

Prezentăm mai jos, o etichetă de margarină cu ingredientele specificate:

- apă,
- uleiuri vegetale și grăsimi vegetale interesterificate,
- sare,
- emulgatori (poliglicerol, poliricinoleat E476, mono și digliceride ale acizilor grași E471),
- acidifiant (acid citric E330),

- coloranți (anatto E160B, curcumină E100),
- aromă,
- antioxidant (butilhidroxitoluen E321),
- A, Vit. D (sintetice).

Prof. Gh. Mencinicopschi afirmă că margarina ocupă un loc de top în „intoxicația prin reclame” care se face în scopul promovării produselor alimentare nesănătoase.

Când este vorba de margarină, ”o vacă este mai de încredere decât un chimist” ! (Kris Gunnars)

Deci, ați mâncat vreodată un aliment sintetic ?

Răspuns: categoric DA, toți am consumat și consumăm această adevărată BOMBĂ ALIMENTARĂ numită MARGARINĂ. De noi depinde dacă renunțăm sau nu.

„Cunoașterea ne face liberi și sănătoși” !

Farmacist-toxicolog, Dumitru Nastasă

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

Apunake și alte fenomene

Despre Grigore Cugler - Apunake am citit, pentru prima oară, într-un almanah literar de dinainte de 1980. Era acolo o evocare deloc substanțială (nu mai țin minte de cine semnată) în care se povestea despre câteva giumbușlucuri lingvistice ale unui Cugler care se rătăcise apoi prin lume. Nu aveam nici un motiv special să-l țin minte, putea să fie doar o figură boemă care făcuse onoare saloanelor literare ale epocii fără să lase ceva de reținut în urmă. După 1980, la *Casa Scriitorilor* din București, într-o seară rară, Petre Țuțea făcea mare haz pe seama unui personaj, Apunake, un amestec de bufonerie inteligentă și

absurd digerabil din care recita diferite pasaje. După 1989 i-am întâlnit numele pe ici, colo, în tot felul de contexte, însă cu adevărat am citit despre și texte semnate Grigore Cugler - Apunake în volumul „Apunake și alte fenomene” publicat în anul 1996 la Editura „Cogito”, din Oradea, în îngrijirea distinsului cărturar Mircea Popa și care adună, practic, cele două cărți apărute pînă acum: „Apunake și alte fenomene” (1934) și „Vi-l prezint pe Țeavă” (1975). Tot de acolo am

aflat că scriitorul este născut la Roznov, lângă Piatra Neamț (pe 7 aprilie, 1903), că a făcut școala primară la Roznov, studiile secundare la Piatra Neamț, iar liceul (militar) la Mănăstirea Dealu. Am pornit în căutarea urmașilor, a datelor care să ni-l releve, târziu, pe înaintașul nostru care a făcut onoare avangardismului românesc și nu numai din „patriotism local”, ci și ca o recunoaștere a surprizei pe care ne-a produs-o opera sa, atîta cîtă a ajuns pînă la noi. Astfel, am aflat că mare parte a familiei odihnește în cimitirele din Roznov și Piatra Neamț, că mulți reprezentanți sînt risipiți în zări care nu ne sînt lesne la îndemînă. Singurul om care ne-ar putea da relații, am aflat, era doamna Adelina Cugler - Fodorac care trăia la Timișoara, trimisă acolo, în anii '50, cu familia, după ce soțul, ofițer în armata română, a fost dezbrăcat de haina militară. Fiul ei, Alexandru Fodorac von Kugler, inginer, trăiește în Germania și are preocupări artistice dintre cele mai diverse, poezia și picture fiind cele mai la îndemînă. Doamna Adelina Cugler - Fodorac ne-a pus la dispoziție, mai întîi, un arbore genealogic al Cuglerilor (sau Kuglerilor!) cît și un extras din textul explicativ al acestui arbore deosebit de rămuros. Astfel, aflăm că cel mai vechi document oficial din arhiva familiei care se referă la numele Kugler datează din 1744 și este actul de înnobilitare prin care împărăteasa Maria Tereza acorda lui Johann Georg Kugler titlul de „von” garnisit cu domenii și alte bunuri. Originalul acestui act se găsește la Viena iar o copie, legalizată la Cernăuți în 1791, s-a aflat în posesia lui Maximilian von Kugler, numit la acea vreme guvernator al Bucovinei (care a lăsat-o, din generație în generație, pînă la Alexandru Fodorac von Kugler!). Urmașii lui Maximilian și Anton, după ieșirea Bucovinei de sub influența austro-ungară, au rămas definitiv în România și astfel, pînă azi, după calculul doamnei Adelina Cugler - Fodorac, s-au desfășurat, cu bune și rele, nouă generații. Că pe drumul ales de strămoși au devenit din Kugler - Cugler, e o chestiune care a ținut de o firească românizare a numelui.

Pe „crenguța” cu numărul 30 al acestui impresionant arbore genealogic descoperim pe Grigore Cugler (Riri), fiul dr. Grigore Cugler, născut la Roznov, în județul Neamț, la data fericită de 7 aprilie a anului 1903. Dar să o lăsăm pe doamna Adelina să ne spună mai departe: „... A urmat liceul militar Mănăstirea Dealu. A participat ca pionier în Primul Război Mondial, unde și-a pierdut două degete de la mîna stîngă. A făcut Facultatea de Drept a Universității București, iar pasiunea pentru muzică l-a îndreptat spre Conservator, unde a studiat vioara, îndrăgită încă din copilărie. Invaliditatea a reușit să o învingă, ținînd vioara în mîna dreaptă. În 1926 a primit mențiunea onorifică la premiul de compoziție George Enescu pentru Cvartetul de coarde nr 1, căruia i-a fost și învățăcel. A colaborat ca dirijor cu Societatea simfonică Muzica din București, fapt care l-a impus în viața muzicală devenind în 1933 membru al Societății Compozitorilor Români. A mai scris Cvartetul de coarde nr. 2 în la major care l-a făcut cunoscut și în străinătate, Adagio pentru vioară și pian, Suita Le petit ballet, Vals pentru violoncel și pian, liedul *A la recherche du femme perdu* etc. Muzica lui a avut un mare succes și la Roma, Berna, Stockholm. Era de o vastă cultură, cunoștea opt limbi, între care și cîteva dialecte arabe. În 1924, pe baza studiilor și a relațiilor de familie, intra în serviciul Ministerului Afacerilor Străine și este trimis la Berna ca atașat de delegație. Acolo s-a căsătorit cu Anitta, de care s-a despărțit în scurt timp, în timpul unui concediu la București. Anitta a rămas la București, cerînd să-și păstreze numele de

Cugler, după divorț, iar Riri a plecat în Suedia, unde a fost numit consul. Acestea se întâmplau în anii premergători celui de-Al Doilea Război Mondial. La Stockholm se căsătorește cu Ulrika Dyrssen și au două fete: Margareta și Cristina. În 1945 diplomații sînt chemați în țară pentru reeducare. După un an, cei mai mulți dintre cei care s-au întors au fost suspendați și doar foarte puțini au mai fost trimiși la posturi. Între ei, totuși, a fost și Grigore Cugler. Astfel, în 1946, acesta se reîntoarce la Stockholm și simțind că situația din România este ieșită de sub control, își ia soția și cele două fete și pleacă în America de Sud. În 1947 se stabilește în Peru, la Lima, unde trăiește pînă în anul 1972. Acolo s-a născut și a trei alor fiică, Alexandra. Ca să nu creeze necazuri familiei, în perioada comunistă a întrerupt orice legătură cu țara încît nu a putut fi prezent nici la moartea mamei sale. S-a întreținut, materialicește, în această perioadă ca salariat al unei societăți de asigurări în timp ce Ulrika conducea un bazar de antichități. Nu a abandonat literatura și muzica nici o clipă, după cum am aflat între timp. Între anii 1965 - 1972 a făcut parte din Orchestra Simfonică Națională a statului Peru.

Una dintre fiice, Margareta, căsătorită cu Peter Halling, s-a întors în Europa, la Stockholm, și are patru copii: Simona, Alexandru, Ulrika și, bineînțeles, Grigore. Cristina este căsătorită cu Peter Schaller și nu au copii. Alexandra este divorțată și are și ea patru copii: Lizinca, Gunilka, Elciario și Mihail ..."

Vă dați seama cât sînge din vița Cugler (-Apunake) curge prin lume? Vijelios, desigur!

Iată ce spune Mircea Popa în excelenta și consistenta prefață la cartea „Apunake și alte fenomene” despre care am mai vorbit: „În ceea ce privește scrisul, Grigore Cugler a fost întotdeauna un fel de Apunake, erou absurd și comic al său, scriind la întîmplare și cu mari pauze, din care pricină opera sa a rămas așa de puțină și în contratimp, deoarece Ștefan Baciuc îl socrate drept absurdist avant la lettre, care a dat texte remarcabile într-o vreme în care nici Eugen Ionescu și nici Beckett nu însemnau încă nimic. Din păcate însă, opera lui Cugler - Apunake n-a văzut decît tîrziu lumina tiparului, fiind urmărită și atunci de ghinion, deoarece o parte din manuscrise i-au fost pierdute sau rătăcite pe la prieteni, încît și azi ea este cunoscută doar fragmentar ...”

Cele două cărți ale lui Grigore Cugler dovedesc pe de-a-ntregul descendența sa urmuziană. Format la școala avangardei românești, care avea în spate o lungă tradiție, în anii '30 cînd Grigore Cugler se dedica scrisului, el descoperă pe urmele lui Urmuz cu încîntare comedia limbajului pe care marele Caragiale o pusese în evidență cu atîta vervă, propunînd asemeni acestuia, situații comice și absurde, în care invenția verbală predomină...

Ciclul Apunake este un text în care onirismul și absurdul își dau mîna la fiecare pas, folosind nu de puține ori sugestii de basm sau de miraculos folcloric. Apunake este un fel de Micul Prinț invers, care, preocupat de soarta și viitorul omenirii, își propune să se căsătorească spre a da naștere unui fel de om al viitorului, care să schimbe lumea...”

Ștefan Baciuc, în volumul „Praful de pe tobă”, apărut în anul 1995 la Editura Eminescu îi face un portret excepțional lui Grigore Cugler, readuce în literatura română „efectul Apunake” în varianta sa postbelică, așa cum s-a manifestat el în Peru-cel-de-la-capătul-lumii. Chiar

recunoaște că a întâlnit o mulțime de oameni, risipiți prin lume, care se considerau „apunakiști”, un titlu care conferea, imediat, inteligență și umor. De reținut finalul articolului evocator:

„... Vestea primită în 1972 de la Baby Cugler, pe care o redau fără să schimbe o literă, m-a izbit într-un loc secret al inimii, rană pe care o simt, la fel, și astăzi: Azi eu vă scriu să vă dau trista veste de moartea lui Riri, care a avut loc în ziua de 30 sept. 1972, aici în casă, la Lima. A fost înmormântat în cimitirul brithanique. De mai mult de un an de zile a fost între bine și rău, mai bine zis între rău și bine. După 5 săptămâni la spital, anul trecut în august mergea spre bine. După câteva luni iar se simțea slab, și mai slab, și ultimile 2 luni a stat în pat”.

Praful Roznovului de Neamț s-a împrăștiat în zărilor Sud-Americii.

Discret ca disperarea domesticită de plîns.

P.S. Furnizorul nostru de date, fotografii și amănunte care țin de familia Cugler a fost doamna Adelina Cugler - Fodorac care s-a născut în 5 decembrie 1914 la Roznov, în casa familiei Sofia și Georges Cugler. A studiat la Liceul *Calistrat Hogaș* din Piatra Neamț (pe atunci *Liceul de fete*), a continuat studiile la *Facultatea de litere și filosofie* în paralel cu secțiile istorie-geografie și filosofie - sociologie din cadrul *Universității București*. Examenul de licență, pe care l-a susținut cu profesorul Simion Mehedinți, în 1938, a avut tema: „Monografia satului Roznov”, lucrare pierdută (crede) în incendiul provocat (de cine?) în casa profesorului în 1947, an în care a și fost exilat împreună cu ginerele său, istoricul Constantin C. Giurăscu. S-a căsătorit în 1945 cu maiorul Vasile Fodorac, licențiat în drept și diplomat al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. A profesta câțiva ani în învățământ, apoi a fost director adjunct al Bibliotecii Institutului Politehnic din Timișoara. Câțeva zeci de ani a ținut un jurnal extrem de bogat în informații despre lumea prin care a trecut, care se găsește, în acest moment, în posesia fiului său Alexandru Kugler-Fodorac, care trăiește în Germania.

Adrian Alui Gheorghe

EMIL CIORAN

Astăzi, 8 aprilie, E. M. CIORAN, filosoful împrumutat de noi culturii franceze, ar fi împlinit 114 ani. Se cuvin acum, când îl putem sărbători doar citindu-l, câteva cuvinte evocatoare:

CIORAN. BIBLIILE NIHILISMULUI SAU FILOSOFUL DE LA CAPĂTUL FRÂNGHIEI

Considerat astăzi unul dintre marii filosofi ai nihilismului, dintre marii esești al secolului douăzeci, un mare stilist și unul dintre cei mai importanți gânditori ai modernității, Emil Cioran

a pornit încă de la început, asemenea lui Flaubert, împotriva locului comun. Dacă cel dintâi a avut geniala idee de a strânge toate locurile comune într-un „Dicționar de idei primite de-a gata”, Cioran are o revoltă funciară, detectabilă în fiecare rând scris, în fața a tot ceea ce e loc comun. Gândire cu adevărat modernă, Cioran dezice modul de gândire liniar cu care ne obișnuiseră un Seneca, Montesquieu, un Montaigne sau chiar Gide. Acționând à rebours (e ușor de observat că și-a făcut o tehnică din acest „în răspăr”), el este mereu pe picior de război cu sine, cu lumea și ideile. Astfel, pe acest socratic dezabuzat și atroce, apostol al unui nihilism agresiv care încearcă să pună lucrurile la punct, nu ți-l închipui decât mergând pe dunga prăpastiei. Amăgire, amărăciune, disperare, totul în interiorul unui fast stilistic original care dă un farmec aparte filosofiei sale lirice, apărută în plină epocă de cinism.

În „Schimbarea la față a României”(1936), Emil Cioran spunea despre Eminescu: „Suntem prea obligați față de geniul lui și față de tulburarea pe care ne-a vărsat-o în suflet. Ce a căutat pe aici acel pe care și un Buddha ar fi gelos?” Prin urmare, și pentru filosoful Cioran, Mihai Eminescu este modelul în absolut de gândire?! Să nu ignorăm în acest sens o surprinzătoare frază dintr-o scrisoare trimisă fratelui său Aurel Cioran și datată 24 martie 1975: „... într-un anume sens eu descind din Rugăciunea unui dac, al cărei ton violent, rostit ca un blestem și nu ca o iertare, mi-a plăcut întotdeauna”. Aceste cuvinte. Și altele! Când Emil Cioran a spus, în 1990, „Eminescu este sursa României. România poate să facă toate prostiile și Eminescu le compensează”, m-am liniștit. Spiritul românismului, cel profund, nu cel exhibiționist și ludic al unor Tristan Tzara, Braun, Roll sau Gherasim Luca, suprarealiști, privitorii deasupra, era în buna sa regulă: a unui determinism specific românesc. Cioran nu este un sistem filosofic (după Hegel se pare că nu mai sunt la modă sistemele!), este un stil și un ton inconfundabil. Primit cu reticențe la început în Franța, Cioran este astăzi tradus aproape în toate limbile Europei, studenții îl citează și-i poartă cărțile în buzunare ca pe biblii ale modernității. Syllogismes de l’amertume, Histoire et utopie, La tentation d’exister, La chute dans le temps, De l’inconvenient d’être né, Exercices d’admiration sunt cărți ale amărăciunii, disperării și incoveniențelor de-a exista, scrise de cel pe care l-am numit în mai multe rânduri FILOSOFUL DE LA CAPĂȚUL FRÂNGHIEI.

În ultimii ani de viață, Cioran a ieșit din claustrarea sa de călugăr benedictin sau budhist, a acordat interviuri, a apărut la televiziune. Grea povară trebuie să fi fost gloria pentru un astfel de om născut cu vocația singurătății. Și, parafrazând ceea ce însuși spunea evocându-l pe Borges în Exercices d’admiration, spun și eu că mă simt stingherit să vorbesc despre românul Cioran (împrumutat de noi culturii franceze), acum, când îl sărbătoresc până și universitățile.

Daniel CORBU

ERASMUS

Experiență internațională prin Erasmus+: Schimb de bune practici în educație, la Platon School, Grecia

În perioada 5–9 mai 2025, am avut oportunitatea de a participa la o mobilitate de tip job shadowing în cadrul programului Erasmus+ nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-000211141 desfășurat în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Neamț, la Platon School (Platon M.E.P.E.), situată în localitatea Ganochora, orașul Katerini, regiunea Kentriki Makedonia, Grecia.

Scopul principal al acestei mobilități a fost îmbunătățirea competențelor profesionale prin observarea directă a unor practici educaționale moderne și prin schimbul de experiență cu profesori și manageri școlari dintr-un alt sistem educațional european.

Ce am urmărit și ce am învățat?

Am avut ocazia să observ îndeaproape sistemul de învățământ din Grecia, cu accent pe modul în care sunt organizate spațiile de învățare, orarul zilnic și săptămânal, structura grupelor de studiu și implicarea cadrelor didactice în dezvoltarea competențelor elevilor.

Un alt punct central al mobilității a fost observarea activității manageriale a directorului școlii. Am discutat provocările actuale din conducerea instituțiilor de învățământ, precum și soluții inovative de organizare eficientă a activităților școlare.

Am participat, de asemenea, la activități desfășurate la clasă, unde am observat metode moderne de predare și învățare, centrate pe elev, ce integrează tehnologia și implicarea activă. Un

accent deosebit s-a pus pe educația pentru mediu, educația digitală, incluziune, diversitate și învățarea multilingvistică—domenii esențiale pentru formarea elevilor ca cetățeni europeni activi și responsabili.

Competențe și perspective noi

Această experiență mi-a permis să-mi dezvolt abilități esențiale precum:

- planificarea lecțiilor folosind metode digitale și interactive;

- crearea de situații de învățare aplicate și relevante;
- proiectarea unor lecții interdisciplinare axate pe dezvoltarea competențelor transversale;
- integrarea valorilor europene în activitatea didactică: toleranță, diversitate, sustenabilitate.

Dimensiunea culturală – o călătorie în inima Greciei

Pe lângă activitățile profesionale, această mobilitate a oferit și o valoroasă experiență culturală, prin vizite organizate în unele dintre cele mai emblematice locuri din Grecia:

Complexul monahal Meteora – un simbol al spiritualității ortodoxe și al patrimoniului mondial UNESCO;

Orașul Salonic (Thessaloniki) – al doilea ca mărime din Grecia, cu o bogată istorie bizantină și multiculturală;

Muntele Olimp, legendarul lăcaș al zeilor din mitologia greacă, un loc impresionant atât din punct de vedere natural, cât și simbolic;

Mănăstirea Sfântul Dionisie și Mănăstirea Sfântul Efrem Sirul, locuri de liniște ce reflectă puternica tradiție religioasă a regiunii.

Aceste momente au completat experiența profesională, oferindu-mi o înțelegere mai profundă a culturii, istoriei și valorilor Greciei, contribuind astfel la formarea unei perspective europene largi și deschise.

Această mobilitate a fost posibilă datorită finanțării oferite prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, care susține formarea profesională și schimburile educaționale internaționale.

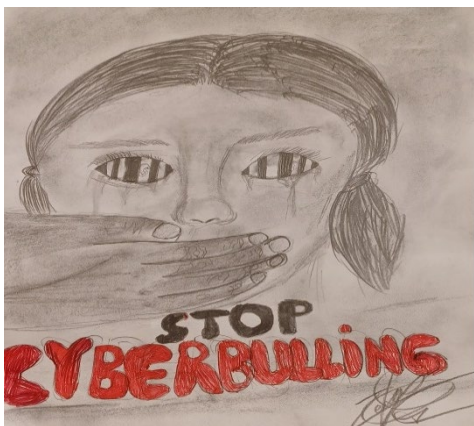
Mulțumesc tuturor colegilor implicați în organizarea și implementarea proiectului, precum și gazdelor din Grecia pentru primirea călduroasă și pentru deschiderea de a împărtăși din experiența lor.

Profesor, Gheorghe Carază

SONDAJ DE OPINIE

Scala de măsurare a hărțuirii online (cyberbullying)

*Teodora Andreea Popescu,
clasa a IX-a B*

Cyberbullyingul este un comportament repetat cu scopul de a-i speria, înfuria sau umili pe cei vizați. Se întâmplă numai pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, pe platformele de jocuri și pe telefoanele mobile. Prin folosirea tehnologiilor digitale se transmit mesaje supărătoare sau de amenințare, se răspândesc minciuni, se postează fotografii jenante, se copiază identități ale persoanelor ușor de păcălit și în numele acestora se transmit mesaje răuvoitoare, sau se cer bani. Cyberbullyingul lasă amprente digitale și înregistrări care pot oferi dovezile necesare pentru a pune capăt agresiunii și șantajului. Am adresat 14 întrebări despre cyberbullying unor

adolescenți de 16 ani, 20 la număr, despre care credeam că nu au fost agresați online niciodată. Iată întrebările și variantele de răspuns :

În ultimele luni cât de des...

- 1...ai primit mesaje online de la cineva care te amenință că te va bate sau te va răni fizic?
- 2...cineva te-a lăsat intenționat în afara grupului online?
- 3...cineva i-a spus altcuiva ceva urât despre tine (de exemplu și-a bătut joc de tine) printr-un mesaj online?
- 4...a încercat cineva care era supărat pe tine să te împiedice să mai fii în grupul online?
- 5...ai primit mesaje online care te-au făcut să te temi pentru siguranța ta?
- 6...a spus cineva minciuni despre tine în mesaje online, pentru a-i face pe ceilalți să nu te mai placă?
- 7...ți-a spus cineva online că nu te va plăcea decât dacă faci ceea ce vrea el/ea să faci?
- 8...a încercat cineva să-i împiedice pe ceilalți să te placă, folosind mesaje negative online sau postând diverse lucruri urâte despre tine?
- 9...ți-a trimis cineva un mesaj online prin care îți transmite că te va bate dacă nu faci ceea ce vrea el/ea să faci?
- 10...ai ajuns să fii implicat în astfel de lupte online?
- 11... te-a „desființat” cineva pe Internet, trimițând sau postând bârfe, cuvinte dure, zvonuri sau altceva rău?

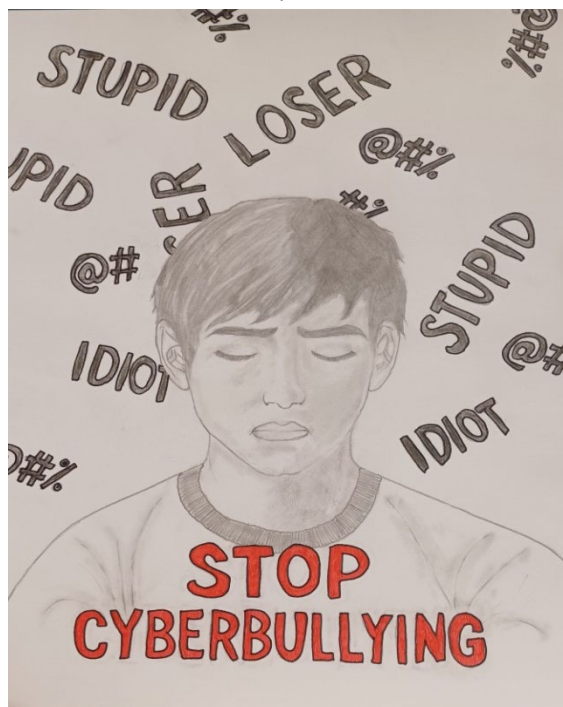
12...s-a prefăcut cineva că este altcineva și ți-a trimis sau a postat ceva care ți-a afectat reputația/imaginea și relațiile de prietenie?

13...cineva a distribuit online secretele tale sau fotografii personale, fără permisiunea ta?

14...a trebuit să ceri unui adult să te ajute să repari ceva rău care ți s-a întâmplat online (cum ar fi postarea unei imagini răutăcioase cu tine sau un mesaj amenințător)?

3 elevi, prin răspunsurile pe care le-au dat, se încadrează în secțiunea „nivel moderat de hărțuire”. Ei primesc mesaje de amenințare, sunt excluși din grupul de prieteni sau sunt șantajați. Curios este că foarte rar povestesc despre ce li se întâmplă. Urmează secțiunea „prezență sporadică de hărțuire”, unde 13 elevi sunt „desființați” pe Internet, circulă online minciuni despre ei, mesaje negative sau amenințări cu bătaia. Un singur elev se încadrează în secțiunea „absența fenomenului de hărțuire”. Ultima secțiune, „nivel ridicat de hărțuire”, are 3 elevi, din care doar 2 au cerut foarte des ajutorul, deși se tem pentru siguranța lor. Amenințați, șantajați, „desființați”, cu reputația știrbită, chiar nu înțelegem de ce nu cer ajutor, de ce

nu fac cunoscute temerile cu care se confruntă. Școala nu este locul în care se vine cu frică, peste tot sunt oameni care pot veni în ajutor, numai să li se aducă problemele la cunoștință. Nu putem spune nici că stăm bine, nici că stăm rău la capitolul cyberbullying. Temătorii ar trebui să restricționeze vizitele pe rețelele de socializare sau pe alte platforme. Și să ceară ajutor adulților, făcând cunoscute întâmplările neplăcute prin care trec.

Viviana Florescu, clasa a IX-a B

Membrii Clubului de Jurnalism

NOI, DESPRE NOI

Teach for All European Conference 2025-Viena

Călătoria mea la „Teach for All European Conference 2025” desfășurată în Austria, Viena, a fost o experiență care mi-a depășit așteptările. Am plecat cu emoții, entuziasm și o curiozitate imensă, dar nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru ceea ce urma să trăiesc: oameni extraordinari, sesiuni de lucru captivante și o atmosferă de colaborare autentică.

Am avut onoarea de a fi selectată să reprezint elevii români, un rol cu o responsabilitate deosebită și o semnificație aparte pentru mine. Procesul de selecție nu a fost unul întâmplător, iar timp de câteva luni, au avut loc numeroase etape de planificare, evaluare și pregătire atentă. Organizatorii au analizat cu grijă aptitudinile, pasiunile și motivațiile mele, dorind să se asigure că alegerea făcută reflectă cât mai bine vocea și spiritul tinerilor din România. Această încredere acordată m-a onorat profund și m-a motivat să mă implic cu toată seriozitatea și entuziasmul în această experiență.

Deși inițial am avut emoții legate de folosirea limbii engleze în contexte oficiale, am reușit să mă adaptez și să mă exprim încrezător. Fiecare conversație cu participanții internaționali a reprezentat o provocare, dar și o oportunitate valoroasă de a-mi depăși limitele. În timp, am căpătat mai multă siguranță în exprimare, iar interacțiunile directe, schimbul de idei și dezbaterile au devenit momente în care am simțit cu adevărat progresul personal. Această experiență nu doar că mi-a îmbogățit abilitățile lingvistice, ci mi-a și consolidat încrederea în propriile forțe.

Primul lucru care m-a surprins a fost calitatea umană a celor prezenți. Am descoperit oameni deschiși, amabili, modești și incredibil de prietenoși. Nu se făcea nicio diferență între stataturi, limba vorbită, funcții sau vârste. Toată lumea se trata cu respect și naturalețe, ceea ce a creat un mediu de lucru cu adevărat plăcut. Printre participanți, am remarcat o doamnă cu o atitudine fermă, dar caldă și chiar modestă. Nu avea nici cea mai mică umbră de superioritate în comportament, ci dimpotrivă, inspira siguranță și profesionalism. Am aflat ulterior că ocupa un rol important în domeniul educației la nivel european, ceea ce mi-a confirmat încă o dată că adevărata valoare nu are nevoie de etalare.

Apoi, doamna profesoară, Gheorghiasa Ana Maria, cea care m-a însoțit în această aventură a fost mai mult decât o profesoara – a fost un sprijin real. Cu o prezență caldă, calmă, dar totodată plină de energie, a avut grijă să nu simt nicio presiune inutilă. Poate că și ea avea emoții, poate că și ea împărtășea aceleași temeri, dar n-a lăsat să se vadă nicio secundă. De fiecare dată când aveam nevoie de un imbold, ea era acolo cu un zâmbet, o vorbă bună sau o glumă la momentul potrivit. Uneori, chiar înainte să apuc să-mi formulez gândurile, deja avea răspunsul potrivit, iar pentru asta îi voi fi mereu recunoscătoare.

Dincolo de aspectul personal, conferința a avut momente extrem de valoroase, cu scop clar și foarte bine structurate și organizate. Una dintre cele mai interesante activități a fost sesiunea de conectare dintre elevi. Am format un spațiu sigur în care am împărtășit trei evenimente marcante din viața noastră. A fost un exercițiu incredibil, care a scos la iveală povești impresionante și ne-a permis să ne cunoaștem cu adevărat. Colegii mei din Polonia, Belgia, Portugalia, Armenia și Ucraina erau toți extrem de interesați, fiecare cu pasiunile și viziunile sale unice. Am fost uimită de cât de multe am putut învăța doar din discuțiile noastre, și, mai presus de toate, am legat prietenii care sper să reziste în timp.

Unul dintre momentele speciale ale conferinței a fost acela în care am avut șansa de a valorifica folclorul românesc, cu mândrie și emoție. La o activitate dedicată dansurilor tradiționale, am purtat ia – simbol al sufletului românesc – și am dus cu mine, până în Austria, o părticică din frumusețea și profunzimea tradițiilor noastre. În timpul acelei întâlniri, melodiile populare tradiționale românești au răsunat cu putere, umplând sala de energie și de bună dispoziție. Alături de colegele mele din Armenia, le-am vorbit participanților despre originile dansurilor noastre, despre legătura lor cu pământul, sărbătorile și bucuriile oamenilor de la sat.

Am avut ocazia să îi învățăm câțiva pași de dans și am reușit să adunăm în jurul nostru oameni de toate vârstele, curioși, entuziasmați și dornici să pătrundă în spiritul românesc. Hora a prins viață, iar râsetele și voia bună s-au împletit într-un moment de conexiune autentică, dincolo de barierele naționalităților. Ni s-au alăturat și colegi din alte țări, precum Bulgaria și Serbia, care, la rândul lor, ne-au prezentat dansurile și costumele lor tradiționale. Am descoperit împreună asemănări frumoase, diferențe surprinzătoare și am schimbat impresii despre valorile fiecărei culturi. Costumele noastre au atras atenția: oamenii se opreau să admire ia, să întrebe despre simboluri, să afle poveștile din spatele fiecărui model tradițional. Privind în jur, simțeam o bucurie profundă – am reușit să aducem voie bună, râsete și discuții interculturale, să oferim o imagine vie și caldă a României, dincolo de cuvinte. În forfota plină de glasuri și pași grăbiți, în mijlocul unui alt pământ, m-am regăsit, pentru câteva clipe, acasă. Prin ia purtată cu mândrie, prin cântecele noastre străbune și pașii horei, am simțit cum rădăcinile mele străbat distanțele și se așază chiar acolo, între oameni veniți din toate colțurile Europei. Am simțit cum identitatea puternică de româncă crește în interiorul meu și că am învățat o lecție de suflet: oriunde aș merge, folclorul rămâne o punte între oameni și o poveste vie, demnă de a fi spusă cu dragoste și mândrie.

Pe lângă asta, am participat la ateliere pe teme actuale, precum inteligența artificială și influența ei asupra vieții noastre. Am dezbătut cum putem preveni ca AI-ul să ne controleze și, în schimb, cum putem să-l folosim în avantajul nostru. De asemenea, am discutat despre tehnici de învățare și predare, ceea ce mi-a deschis noi perspective asupra sistemului educațional.

Un moment deosebit a fost activitatea de leadership, unde noi, elevii, am coordonat un grup de profesori pentru a ajunge la un rezultat. Atmosfera nu a fost deloc una de supunere, ci de colaborare reală. Profesorii nu vorbeau pur și simplu, iar elevii ascultau, ci a fost o muncă în echipă, bazată pe respect reciproc.

Totuși, ce m-a marcat profund a fost discuția despre consecințele războaielor din Armenia și Ucraina asupra elevilor. S-au povestit experiențe despre copii nevoiți să plece din casele lor, despre frica de a nu putea merge la școală sau despre incertitudinea constantă a zilei de mâine. Am văzut priviri pierdute și am auzit voci tremurate, dar am văzut și curaj și dorință de a merge mai departe. Această sesiune m-a pus profund pe gânduri, oferindu-mi o nouă perspectivă asupra privilegiilor pe care le consider de la sine înțeles. A fost o lecție de viață pe care nu o voi uita niciodată. Ecoul acestor mărturii nu a fost doar emoțional, ci și unul care m-a determinat să reflectez mai profund la realitățile lumii în care trăim. Această întâlnire mi-a arătat că, dincolo de statistici și știri, există oameni reali, cu povești reale, iar noi avem datoria de a le asculta și de a

învăța din ele.

Un alt moment memorabil al conferinței a fost vizita la o școală din Viena, predominant masculină, unde se studia ingineria mecanică. Am fost impresionați de infrastructura modernă și de aparatura de ultimă generație. Elevii lucrau cu mașinării scumpe, experimentând direct concepte avansate de mecanică și inginerie. Am discutat despre sistemul lor educațional, cu dezavantajele și avantajele sale.

Seara, cinele interactive au fost momente de relaxare și schimb de opinii. Reflectam asupra zilei și discutam despre ce a învățat fiecare. Am participat și la sesiunea de "spotlights", unde am asistat la mici

prezentări extrem de interesante. Unul dintre cele mai captivante subiecte a fost un schimb de experiențe între elevi din Belgia și SUA, care foloseau Kahoot pentru a face quizz-uri despre culturile și sistemele lor educaționale. De asemenea, am aflat despre o tabără de pregătire din

Armenia pentru examene, ceea ce mi-a adus instantaneu aminte de propriile mele examene care bat la ușă. Ce sentiment familiar!

Viena însăși a fost o revelație. Clădirile sale impunătoare, cu arhitectura lor impresionantă, mi-au captat atenția de la primul pas făcut în oraș. Fiecare stradă respira istorie, iar eleganța cu care sunt păstrate și integrate elementele moderne m-a uimit. Totul era impecabil, iar atmosfera avea un rafinament aparte. Vienezii păreau să prețuiască fiecare detaliu al orașului lor, iar acest lucru se reflecta în fiecare colț al capitalei austriece.

Aceasta a fost, în mare, experiența mea la conferință. Pentru mine, a fost mai mult decât un simplu eveniment. Va rămâne întipărit în sufletul meu drept un pas important în dezvoltarea mea personală și profesională și o confirmare a faptului că atunci când muncesc și sunt disciplinată, încrezătoare și perseverentă, rezultatele sunt mai presus de orice obstacol. Bineînțeles, sunt multe alte detalii care merită povestite, dar, dacă ar fi să rezum întreaga aventură într-un singur cuvânt, acela ar fi: inspirație. M-am întors acasă cu gânduri noi, perspective diferite și un bagaj de învățăminte pe care abia aștept să le aplic în viața de zi cu zi. Sunt profund recunoscătoare că m-am putut bucura de această imensă oportunitate!

Marta Budăi, clasa a VIII-a A

Antreprenoriat prin firma de exercițiu

Etape județeană a Competiției BUSINESS PLAN, organizată de Ministerul Educației și Centrul Național de Dezvoltare a învățământului Profesional și Tehnic, prin inspectoratele școlare și unitățile de învățământ subordonate, în parteneriat cu autoritățile administrative publice locale, cu instituții de învățământ superior și de cercetare, organizații nonguvernamentale, operatori economici reprezentativi, asociații patronale din domeniile economice pentru care se organizează formare profesională, organizații sindicale s-a desfășurat joi, 27 martie 2025, la Liceul „Vasile Conta” Târgu-Neamț, competiție la care au participat și elevii clasei a XI-a B din cadrul Liceului „Mihail Sadoveanu”.

Competiția are ca scop dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale elevilor reunind 8 firme de exercițiu din județul Neamț, firme care și-au prezentat planurile de afaceri în fața comisiei de evaluare, constituită din cadre didactice de specialitate și reprezentanți ai mediului de afaceri. Firma de exercițiu **F.E. NORDIC HOME S.R.L.**, având ca obiect de activitate Facilități de cazare pentru vacanțe/ Pensiune turistică, ccoordonată de doamnele profesoare Cîrjă Gabriela și Tăriță Nicoleta, au reprezentat instituția noastră, obținând rezultate foarte bune.

În anul școlar 2024-2025, organizarea competiției școlare Business Plan pentru firmele de exercițiu este prevăzută ca activitate în cadrul proiectului „Creșterea relevanței formării profesionale inițiale prin anticiparea nevoilor de formare profesională pentru piața muncii”, cod proiect 327432, finanțat prin Programul Educație și Ocupare 2021-2027, în cadrul apelului: PEO/363/PEO_P8/OP4/ESO4.5/ PEO_A62_C, implementat de către CNDIPT în parteneriat cu Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR), proiect

în cadrul căruia a fost înscrisă și școala noastră.

Elevii clasei a XI-a B participanți la competiție au dezvoltat un plan de afaceri pentru F.E. NORDIC HOME S.R.L. care reflectă competențele dobândite în urma activității desfășurate în firma de exercițiu:

- Valorificarea spiritului antreprenorial;
- Familiarizarea elevilor cu activități

specifice mediului real de afaceri;

- Asumarea riscului și managementul lui;
- Dezvoltarea de competențe necesare unui întreprinzător dinamic: gândire critică, luarea deciziilor, asumarea responsabilităților, promovarea colaborării dintre firma de exercițiu și mediul real de afaceri;
- Încurajarea competiției și competitivității.

Planul de afaceri al firmei de exercițiu înființată de elevii clasei a XI-a B a fost prezentat în cadrul competiției de către o echipă formată din următorii elevii: Anastasiei Alexandra, Bondar Iulian, Cristea Paula, Grigoraș Georgiana și Tăriță Ștefan, coordonați de către prof. Cîrjă Gabriela și prof. Tăriță Nicoleta.

Ce spun elevii noștri referitor la participarea la această competiție, dar și la firma de exercițiu înființată de către elevii clasei a XI-a B:

Anastasiei Alexandra, XI B Economic LMS Borca:

Din punctul meu de vedere participarea mea la acest proiect a fost o experiență de neuitat dar mai ales o oportunitate și o șansă de a vedea ce înseamnă sa deschizi o afacere de la zero dar și sa o prezinți în fața unor oameni ce știu exact ce înseamnă o afacere de succes. Au fost emoții, zâmbete, bucurii dar în primul rând multă implicare și răbdare. Și toate acestea nu s-ar fi putut realiza fără ajutorul doamnei diriginte prof. Nicoleta Tăriță și a doamnei prof. Gabriela Cîrjă.

Tăriță Ștefan, XI B Economic LMS Borca:

Consider că am avut foarte multe lucruri noi de învățat din această competiție, fiind o experiență nouă am fost uimit de cunoștințele celorlalți elevii, deși toți am avut aceeași temă „business plan”, fiecare dintre noi am avut o percepție diferită asupra ei, fiecare cu o idee diferită și cu regulile ei proprii.

Grigoraș Georgiana, XIB Economic LMS Borca:

Experiența de la Târgu Neamț a fost una de neuitat. Am simțit ce înseamnă spiritul antreprenorial și am fost mândri de munca noastră. Chiar dacă au fost emoții, totul a meritat. Firma de exercițiu ne-a apropiat ca echipă, ne-a responsabilizat și ne-a învățat cât de important este să ne cunoaștem bine rolurile și să lucrăm eficient sub presiune. A fost o ocazie excelentă să ne testăm ideile în fața unui juriu.

Profesor, Nicoleta Tăriță

Alte activități:

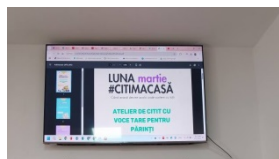

-Ziua Francofoniei s-a desfășurat la CDI-ul Liceului, în prezența profesorului Gheorghe Caraza și a elevilor clasei a X-a A. S-a recitat, s-au împărțit premii și s-a vorbit despre educație și cultură.

Tema întâlnirii a fost „Mă educ, deci acționez”.

-Elevii clasei I, împreună cu prof. pentru învă. primar Nicoleta Ciubotă, au participat la prima lor activitate din viața de școlar desfășurată la CDI, aniversarea poetei Elena Farago. Poezia, cântecul, jocul le-a fost pe plac prichindeilor, care nu vor uita prea curând această frumoasă experiență.

- Ziua Mondială a Poeziei, cu copii de I-IV, puși pe fapte mari.

Au citit, au pus întrebări, au fost curioși, au spus că poezia este emoție. Sebastian Boia de la IX-A și Dimitrie Gheorghiu le-au citit și ei, cu vocile lor de actori.

UMOR

*În acest an, mare nemulțumire s-a iscat între elevii de a unsprezecea, căci s-a rânduit ca toți să poarte odăjdii de instituție de stat. Și mulți dintre acești tineri, nefiind cu voia, au grăit că li se răpește libertatea de a-și arăta firea și gustul. Mai ziceau ei că nu veșmintele fac cartea, ci învățătura și că ar fi bine de s-ar fi pus preț pe aceasta, decât pe straiele impuse.

* În zilele noastre trăiesc tinerii între mari neodihne și osteneală, căci școala li-i asupritoare, iar cartea multă și grea. Învățătorii, ca dregătorii de știință, îi supun la felurite întrebări și ispite de minte. Și multe învățături li se cer, ziua toată la cărți plecându-se, dar mulți, nevrând să-și piardă nădejdea, se arată biruitori întru toate.

* După ce preotul a rostit binecuvântarea cea cuvenită la începuturile anului 2024-2025 de la Hristos, adunatu-ne-am cineși în sălile de învățatură. Pus-au pe Andreș Costin vătaf al cetei de ucenici de la clasa a XI-a, ca prin dânsul să fie rânduială și pace între toți, pe Georgeta, vel-vistiernic, ca să chivernisească visteria cea de obște, iar pe Georgiana o rânduială purtătoare cea de grijă, spre strângerea acelor meșteșugite unelte, chemate telefoane mobile, să nu fie tulburare întru ale învățaturii.

Aflându-se stăruință de a purta veșmântul comun, odraslele clasei s-au plâns cu glas mare și așa iscatu-s-a revoltă.

„Perle” culese de prof. Ecaterina Carază

Colectivul de redacție:

bibliotecar, Iolanda Lupescu
Georgiana Hopic - clasa a XII-a A
Mihaela Ciubotă - clasa a XI-a C
Gabriela Pipirigeanu - clasa a XI-a C
Oana Florescu – clasa a IX-a C
Ana-Maria Maxim, clasa a IX-a C

Tehnoredactare - membrii Clubului de Jurnalism Borca și
bibliotecar, Despina Gheorghiu

Corectură și design

- bibliotecar, Despina Gheorghiu
- prof. înv. primar, Gladiola Bondar

Paginare - profesor, Liliana Chirilă
- informatician, Petru Bordianu

ISSN 2601 - 5110
ISSN-L 2601 - 5110

